

Del temple al carrer

L'arxidiòcesi de Barcelona organitza al novembre el congrés «Inspira. Per a parròquies en sortida»

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P 5 I 8-11)

Processó de Corpus
pels carrers de Barcelona l'11 de juny passat.

Berlusconi i els Papes

El nostre corresponsal a Roma analitza la relació del polític italià amb la Santa Seu

P 14-15

CONGRÉS inspira

PER A PARRÒQUIES
EN SORTIDA

Església Arxidiocesana
de Barcelona

DELEGACIÓ DIOCESANA
D'ANUNCI DE LA FE I D'INICIACIÓ
CRISTIANA

Amb el suport de

Catalunya
Cristiana

ràdio
estel

congresinspira.com

Divendres 17 i dissabte 18
de novembre de 2023
a la Salle Bonanova Barcelona

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la
Generalitat de Catalunya

Director: *Òscar Martí Navarro*
Consiliari: *Mn. Miquel Ramon Fuentes*
Sotsdirectora: *Carme Munté Margalef*

Redactors: *Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*
Fotògraf: *Agustí Codinach*

Col·laboradors d'aquesta setmana:
*Mercè Alonso, Pilarín Bayés, Joan Boronat,
Jordi Cabanes, Pere Canaleta, Ramon Car-
bonell, Venancio Carrión, Giorgio
Chevallard, Juanjo Fernández, Quique
Fernández, Antonio Gil, Jaume González
Padrós, Concepció Huerta, Ignasi Miranda,
Glòria Monés, Lucia Montobbio, Rodrigo
Moreno, Francesc Nicolau, Dolors Parella-
da, Maribel Pou, Joan Pallarès-Personat,
Quique, Leticia Soberón, Andreu Sotorra,
Sebastià Taltavull, Josué Villalón*

Redacció, administració, publicitat
i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: *Mn. Joan E. Jarque*
i *Mn. Francesc Malgosa*

Edita: *Fundació Missatge Humà i Cristià*

Administració: *Isabel Giralte (comptabilitat),
Dídac Campos (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Joan Pàmies

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA*
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El
Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

*Les opinions expressades pels
nostres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari*

Sumari

04
La setmana

05
Editorial

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

26
Parròquies en sortida

30
Carta dominical

32
Bíblia

34
Litúrgia

36
Espai lectors

38
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Càritas demana a tots els ajuntaments que reconeguin l'accés al padró

PÀGINA 18-19

La comunitat parroquial de Sant Pere d'Abrera

PÀGINA 26-29

PÀGINA 38-39
Troballa excepcional d'un retaule

PÀGINA 40
Sàvies reflexions d'un mestre

La setmana en tuits

HELENA MALENO GARZÓN
@HELENAMALENO

15/06/2023

Periodista i investigadora

Grècia deixa morir centenars de persones en un vaixell que s'enfonsava davant les seves costes. Es van passar més de quinze hores demanant auxili, i només un centenar de supervivents, d'un total de set-centes cinquanta persones, van sobreviure al naufragi

CINDY WOODEN
@CINDY_WOODEN

15/06/2023

Catholic News Service

Els jesuïtes expulsen el pare Marko Rupnik, l'artista del mosaic, després de la seva «negativa obstinada» a obeir les mesures imposades després de denúncies creïbles d'abusos

IMMA PUIGCORBÉ
@IMMAPS

14/06/2023

Veterinària

Vivim en un món on el jovent domina el Tiktok, l'Instagram i el Twitch. Mentrestant grans companyies els fabriquen el menjar que ells no tenen ni idea d'on prové ni com s'elabora. Cada cop som més ignorants i dependents de grans multinacionals i elles es freguen les mans!

CRISTINA SÁNCHEZ AGUILAR
@CSANCHEZAGUILAR

12/06/2024

Directora d'«Alfa y Omega»

Va venir amb 7 anys a Madrid des de Sabiote amb els pares i avis. Va ser voluntari a Projecte Home, va estudiar Dret, es va ocupar del món del treball, dels migrants i dels abusos. I és, primerament, capellà. El nou arquebisbe de Madrid ens concedeix la seva primera entrevista

FERNANDO CORDERO MORALES
@FERNANDOCORDER7

11/06/2023

Religiós sacerdot i periodista

Gràcies, Barcelona! Estoy conmovido con la presentación del libro de *Cruzando Fronteras* ayer. Us porto al cor!

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

La sinodalitat «en joc»

La 5a sessió de la Tribuna Joan Carrera va oferir el 15 de juny, a Barcelona, una reflexió de Jesús Martínez Gordo titulada *El camí sinodal alemany i el Sínode mundial de bisbes: què està en joc?* Aquest catedràtic emèrit de Teologia de Vitòria, també capellà a Basauri (Biscaia), va explicar a Ràdio Estel, la vigília de la seva intervenció, que «a Alemanya, a partir del descobriment de casos de pederàstia eclesial, l'Església va veure que havia de revisar la seva pròpia autoritat, per proposar un exercici del poder amb ministres ordenats que es comprometin a aplicar les decisions preses per majoria vinculant a les diòcesis». Martínez Gordo va comentar que aquest Sínode del papa Francesc és «un exercici de canvi cap a un treball junts no només dels bisbes, sinó de tot el Poble de Déu des del consens». El teòleg va animar els catòlics catalans «a viure el moment actual amb esperança davant un procés amb decisions que poden ser molt importants per a l'Església del segle XXI». La Tribuna Joan Carrera és una iniciativa conjunta del Grup Sant Jordi i una vintena d'entitats més.

L'efemèride de la setmana

29 de juny del 1931: Pius XI publica *Non abbiamo bisogno*, encíclica valenta que condemna l'ascens del feixisme

Zoom

MACIÀ GRAU

Durant la seva estada a l'Hospital Policlínic Gemelli de Roma, el papa Francesc ha visitat els nens hospitalitzats a l'àrea d'Oncologia Pediàtrica i Neurocirurgia Infantil. El Pontífex s'ha mostrat molt proper i ha agraït la carta que els nens li van enviar el 9 de juny passat, desitjant que es recuperés. El Papa també ha saludat els responsables de l'hospital i altres pacients, on ha estat ingressat per tercera vegada, després de la seva operació de l'any 2021 i l'hospitalització del mes de març passat.

Esglésies de portes obertes

La missió permanent de l'Església és anunciar l'Evangelí de Jesucrist, ensenyar i educar per viure la vida cristiana. En un món dispers i fragmentat, evangelitzar planteja reptes i dificultats, però també s'hi amaguen noves oportunitats. En aquest marc, el proper mes de novembre se celebrarà a Barcelona el congrés Inspira, que vol compartir i analitzar experiències d'evangelització que puguin aportar llum als sacerdots i als seus equips de col·laboradors que hi vulguin participar com a congressistes. «No hi haurà una única proposta per a tot el món, però conèixer persones i parròquies que han iniciat un procés que ens pot animar, poden ser motiu d'inspiració», s'afanyen a puntualitzar els organitzadors.

En aquest número parlem amb els responsables del congrés Inspira, que tindrà lloc a Barcelona poques setmanes després que s'hagi clausurat a Roma l'Assemblea general del Sínode dels Bisbes, convocada pel Sant Pare per

parlar sobre la sinodalitat a l'Església. A més, el congrés barceloní arriba en un moment de reorganització del mapa parroquial d'algunes diòcesis catalanes, com Tarragona o Barcelona, en què l'agrupació de parròquies en comunitats pastorals és un horitzó plausible per a una Església que no es replega, sinó que es reforça per estendre el missatge de Jesús amb més vitalitat i eficàcia.

El papa Francesc sovint ens recorda que per anunciar l'Evangelí a les perifèries cal sortir dels temples i trepitjar el carrer. Es tracta d'obrir les portes per sortir i també per acollir aquelles persones que entrin per primera vegada en una església. De fet, l'estructura de la parròquia està pensada perquè la gent vingui al temple i no a la inversa. Aviat s'iniciarà el període d'inscripció a <https://congresinspira.com>, un projecte que vol aportar idees, inspiracions, intuïcions per traduir la crida a sortir al món i evangelitzar. Les portes del congrés local s'obriran el 17 de novembre.

CONTRAPUNT

Entendre la problemàtica: clau per resoldre els problemes

RAMON CARBONELL

Director de Càritas diocesana Sant Feliu de Llobregat

L'atenció a les persones en situació d'exclusió passa sí o sí pel tracte personal, per posar-se davant seu i entendre què els passa i què els ha portat on són. Aquest moment de trobada és clau per poder donar resposta, i no sempre és possible, a les diferents necessitats que tots hem de cobrir per viure dignament i amb la suficiència necessària de les coses vitals per al nostre benestar i salut. Aquesta mirada de ben a prop no sols porta a identificar què és el que necessiten les persones, sinó també generar trobades que portin a l'esperança d'oportunitats reals de poder superar la situació en què es troben.

Ara bé, quan les polítiques públiques d'acció social davant d'aquestes realitats busquen la solució en el fet de reconèixer el problema i no

la problemàtica que l'ha comportat, generen en moltes ocasions respostes de dependència dels ciutadans envers l'administració pública. Per descomptat, això mateix pot passar a entitats del Tercer Sector Social quan promouen models d'atenció únicament basats a donar i no a promoure, basats a decidir què necessita l'altre i no a analitzar què l'ha fet arribar a les seves portes.

Atacar les problemàtiques estructurals a casa nostra de manca d'habitatge, de precarietat laboral o de manca d'oportunitats reals per a tothom són actuacions amb resultats a llarg termini i segur que poc rendibles electoralment, però sí l'única via per transformar la societat per assegurar benestar i compliment de drets bàsics per a tothom. Atendre només el problema a curt

termini, tapant vies d'aigua en un model de societat que per moltes de les seves costures condemna vides i impossibilita un present i futur digne a veïns nostres, evita la rebel·lió social i genera sotmetiment a les ajudes econòmiques i en espècies a les persones necessitades. Alhora tira la pilota endavant quan seria el moment de plantejar com afrontar problemàtiques de fons de la nostra societat que deixa al marge tanta gent. En fer front i exigir aquest canvi de mirada, com reclama Càritas, «tu hi tens molt a veure».

L'atenció a les persones en situació d'exclusió passa sí o sí pel tracte personal

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Periodista

«La guerra és pau. La llibertat és esclavitud. La ignorància és força.» Aquest fou un dels lemes que destacaren en l'imaginari que va crear George Orwell a *1984*, una novel·la que es troba —parlant en present— entre la fina línia de la distopia i la realitat. Brillant i esferidora. En una societat fictícia, els personatges d'Orwell repeteixen el mantra davant la mirada constant del Gran Germà, un governador suprem, dictatorial i idolatrat, que sotmet la població a no moure's dels esquemes que ell mateix ha construït. El Gran Germà apareix com un ens anònim, amagat rere una pantalla, però que observa i vigila totes i cadascuna de les accions dels ciutadans. La llibertat i la intimitat queden anul·lades.

És fascinant com d'un llibre catalogat de ficció n'han sorgit es-

LA SAL DE LA TERRA

George Orwell i la Intel·ligència Artificial

tudis contemporanis. I bé és cert que de distopies literàries n'hi ha a centenars, però si fugim de les pàgines i alcem el cap veiem com el joc ja ha començat. De fet, fa molt temps que es va iniciar, però no és fins que hem tingut mostres evidents de l'evolució de la Intel·ligència Artificial (IA) que ens n'hem adonat. Potser es tractava d'una obvietat de futur —que Orwell ja pronosticava— i de la qual ens hem volgut tapar als ulls. Ens ha agafat desprevinguts.

Ara bé, tot i l'escenari, a vegades apocalíptic, que se'ns presenta de

futur, penso que tota evolució és positiva, o almenys podria ser-ho. M'agrada pensar que, amb tot, hi ha un equip de persones benintencionades que volen, de la IA, fer-ne una eina de profit que participi de la cura de la dignitat humana i del bé social, entre d'altres aspectes. Se'n pot fer un bon ús.

El problema neix quan quedem aclaparats, com a *1984*, pel fals déu de la tecnologia, el qual creiem omnipotent i omnipresent. Com a Església tenim el repte de veure i preveure com afrontar aquesta nova realitat que ens espera. Fer un examen de consciència i recordar el que va dir Víktor Frankl en el seu moment, «la nostra major llibertat és la d'escollir la nostra actitud». Així doncs, serà la IA una eina per a la millora i facilitat humana o un nou esclavatge?

Serà la IA una eina per a la millora i facilitat humana o un nou esclavatge?

El que ocupa i preocupa l'Església

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Després de molts segles, gràcies a la il·lusió i l'esforç de moltes persones, l'Església, moguda per l'Esperit Sant, persisteix a donar testimoni de Jesucrist i ho fa amb accions i paraules.

En alguns sectors de la nostra societat hi ha tendència a pensar que l'Església és quelcom del passat, una institució desfasada i poc útil per als nostres temps. Per això, avui, m'agradaria reflexionar sobre la presència de l'Església al món. Preguntem-nos, per uns moments, què passaria si s'aturés la seva activitat durant només un dia. Us asseguro que de sobte la labor de l'Església es faria ben visible, ens adonaríem realment del servei que fa en molts àmbits; per exemple, en l'educació, en l'àmbit sociosanitari, en el sector cultural...

Cada any l'Església rep dels contribuents que ho desitgen, a través de la «x» de la declaració de la renda, una part del finançament necessari per dur a terme la seva missió. L'Església ofereix atenció, servei i anunci de l'Evangeli a moltes persones i, des de ja fa uns quants anys, vol donar compte de la seva acció a la societat. Per això, elabora anualment una memòria d'activitats, un document rigorós auditat per l'empresa PwC, que podeu consultar a Internet.*

Podríem destacar moltes dades d'aquest document; a mode d'exemple, l'any 2021 gairebé quatre milions de persones van ser ateses en centres socials, sanitaris i assistencials de l'Església. Una altra dada, l'activitat educativa de l'Església ha suposat un estalvi de 4.356 milions d'euros a l'Estat. Si fullegem aquest document ens sorprendrà tot el que arriba a fer l'Església. Ens sorprendrà la quantitat de persones col·laboradores en aquesta missió del Senyor: laics, ministres ordenats, religiosos, homes i dones que hi dediquen el seu temps, la seva vida i els seus recursos. I també ens sorprendrà la ingent xifra de persones ateses. Dar-

rere de cada número recollit en aquest document hi ha un rostre, un nom, una història.

Al llibre dels Fets dels Apòstols llegim com era la vida de la primera comunitat: «Tots els creients vivien units i tot ho tenien al servei de tots; venien les propietats i els béns per distribuir els diners de la venda segons les necessitats de cadascú» (Ac 2,44-45). Aquesta consciència de comunitat i de compartir-ho tot amb els més necessitats és un ideal profundament cristià.

Mort i ressuscitat, Crist viu entre nosaltres. Als seus deixebles, impulsats per Jesucrist i assistits per l'Esperit Sant, devem el regal que ens han fet escampant la Bona Nova pel món. Nosaltres també volem contribuir-hi, perquè això és bo per a la família humana. Som Església i som una força viva en què —en paraules del papa Benet XVI— «hi batega el dinamisme de l'amor suscitat per l'Esperit de Crist. Aquest amor no brinda als homes només ajuda material, sinó també assossec i cura de l'ànima» (*Deus caritas est*, 28b).

Benvolguts germans i germanes, gràcies per fer possible, amb el vostre temps, pregària i recursos, que l'Església pugui continuar realitzant la missió rebuda de Jesucrist. Que Santa Maria, Mare de l'Església, intercedeixi per nosaltres.

***Accedeix a la Memòria d'activitats de l'Església a Espanya 2021:**

Inquietuds que inspiren

**L'arxidiòcesi de Barcelona organitza un congrés
per a parròquies «en sortida»**

Un dels reptes de la parròquia és que ha de sentir-se comunitat.

LORETO PETIT
«És una iniciativa per a les comunitats parroquials que busquen inspiració, formació i motivació per sortir a anunciar l'Evangelí al nostre món»

Del divendres 17 de novembre al dissabte 18, a La Salle Bonanova de Barcelona, tindrà lloc el congrés «Inspira. Per a parròquies en sortida», organitzat per l'arxidiòcesi de Barcelona.

«La parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diverses que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del pastor i de la comunitat.» Són les paraules que Francesc escriu en la seva exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* i que resonaran sens dubte en aquest congrés, i més encara si l'emmarquem en el pla pastoral diocesà que llança una invitació explícita: *Sortim!*

Per saber-ne més d'aquest congrés parlem amb alguns dels membres de l'equip organitzador, Mn. Bruno Bérchez, Xavier Padilla i Loreto Petit.

El nom del congrés, «Inspira», ja és tota una declaració d'intencions. Per a Loreto Petit, vicedirectora del Secretariat diocesà d'Educació catòlica, es tracta d'una iniciativa «per a les comunitats parroquials que, com ens demana el pla pastoral *Sortim!*, busquen inspiració, formació i motivació per sortir a anunciar

l'Evangelí al nostre món».

«Volem reflexionar sobre com ser unes parròquies més missioneres», comenta Mn. Bérchez, responsable de la Delegació d'Anunci de la Fe i d'Iniciació Cristiana de l'arxidiòcesi. «Veiem que hi ha gent en el món, a Espanya, a Catalunya, que està començant processos que fan que a les parròquies hi hagi missió, evangelització.» És per això que, en aquest congrés, on ja avisa que «no hi haurà respostes ni receptes», coneixem «persones que ens poden inspirar i ajudar també la diòcesi».

Per a Xavier Padilla, director del Secretariat de Pastoral Familiar diocesà, «ja fa temps que els Papes ens parlen d'una nova evangelització. La veritat és que encara ens costa entendre en què consisteix això». Per això, el congrés pot aportar idees, inspiracions, intuïcions per traduir aquesta crida a sortir al món i evangelitzar. Així, Padilla apunta que «no hi haurà una única proposta per a tothom, però sí que veurem persones i parròquies que han iniciat un procés que ens pot animar, poden ser motiu d'inspiració per engrescar-nos».

El congrés s'estructura en dos dies

XAVIER PADILLA
«Ja fa temps que els Papes ens parlen d'una nova evangelització. La veritat és que ens costa entendre en què consisteix això»

BRUNO BÉRCHEZ
«Som cridats a tenir les portes obertes, a acollir, perquè tenim una cosa que val la pena que es conegui: Jesucrist»

que inclouen conferències, diàlegs, tallers, testimonis, una eucaristia presidida pel cardenal Joan Josep Omella i una xerrada del bisbe Javier Vilanova, entre altres propostes. Mn. Bruno explica que els participants en el congrés «veuran diferents exemples i s'inspiraran perquè quan tornin a la seva realitat puguin haver extret inspiració per començar alguna cosa nova».

Els organitzadors proposen aquest congrés «a totes les persones que, d'alguna manera, participen en la vida parroquial (sacerdots, diaques, laics i religiosos) que vulguin viure una experiència de fe observant i dialogant amb altres parròquies que han iniciat un procés de conversió pastoral», destaca Loreto Petit, «aquí podran escoltar ponents inspiradors, bones pràctiques de parròquies, diferents tallers on reflexionar amb experts sobre com han de ser avui les diferents àrees de la pastoral amb una parròquia en sortida, i moments de pregària per resar a l'Esperit Sant».

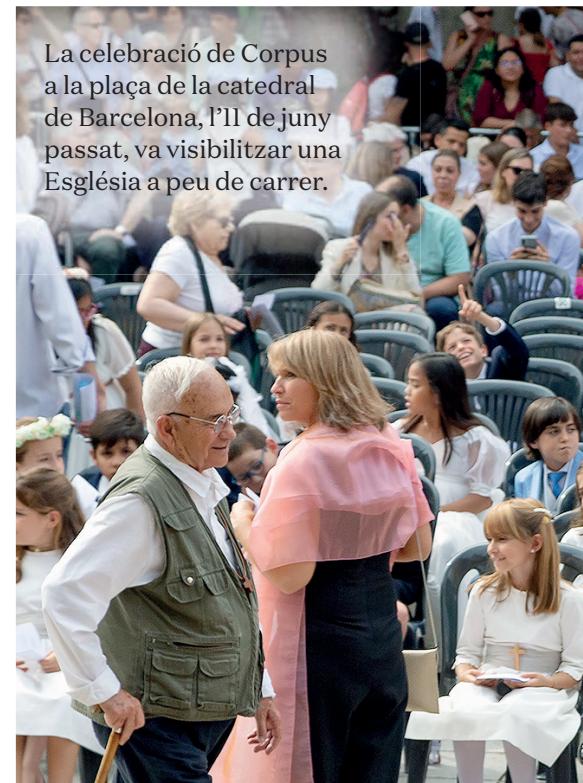
Aquest congrés s'està preparant amb molta il·lusió i moltes ganes, i Mn. Bruno recomana assistir a les diferents activitats «amb molta humilitat i sense tenir por de veure el que fan els altres, no anar amb prejudicis, sinó amb moltes ganes d'aprendre».

Alguns reptes

L'arxidiòcesi de Barcelona presenta un ventall ampli de realitats parroquials; malgrat les diferències, hi ha alguns reptes que són comuns a totes elles i que també es veuran reflectits a *Inspira*.

És per això que el Papa convida «les parròquies a fer un procés de conversió pastoral», recorda Petit, «a *Inspira* veurem com iniciar aquest procés de renovació».

Un dels desafiaments és el primer anunci. Mn. Bruno reflexiona que l'es-

La celebració de Corpus a la plaça de la catedral de Barcelona, l'11 de juny passat, va visibilitzar una Església a peu de carrer.

tructura de la parròquia està pensada perquè la gent vingui al temple, no a l'inrevés: «T'adones de la importància del primer anunci, perquè no pots donar per suposada la fe. Un gran repte és com sortir a un món que cada vegada deixa més de banda el tema de la fe.»

D'altra banda, aquest mateix món aliè a la fe és, alhora, una societat ferida, desorientada i individualista, «on la gent busca espiritualitat», constata Bérchez. I es planteja la qüestió següent: «L'Església està donant resposta a aquesta recerca d'espiritualitat?»

En aquest context, l'acollida i crear fraternitat és fonamental. Les parròquies disposen d'espais comunitaris destacables on les persones es poden trobar i sentir-se unides. I aquí, Mn. Bruno torna a preguntar: «Com tenim cura d'aquesta fraternitat? Es crea realment? Com hi ajudem?»

Respondre aquestes qüestions de manera pràctica exigeix un esforç considerable, opina el responsable de la Delegació d'Anunci de la Fe i d'Iniciació Cristiana, perquè «el natural no és anar a parlar amb algú que no conec. La temptació és la del club privat o el búnquer. Llavors creem barreres i ens protegim d'un món hostil. Això no és la crida de la missió, ni de Jesucrist, ni del Papa. És una crida a tenir les portes obertes, a acollir, perquè tenim una cosa que val la pena que es conegui: Jesucrist. No ens ha de fer por dialogar amb el diferent, acollir l'altre...».

És cabdal saber-se i sentir-se comu-

Laics i sacerdots, junts en la missió.

Agustí Codinach

nitat. Xavier Padilla indica que «entrem a la parròquia sent anònims i en sortim anònims. El primer pas és passar de persones anònimes a comunitat. Serem pocs o molts, però hem de ser comunitat».

Una comunitat que camina junta, com insisteix Francesc quan parla de sinodalitat. En aquest sentit, Mn. Bruno ens comparteix una reflexió molt personal: «Els sacerdots, jo el primer, no hem estat educats a estar al capdavant d'una parròquia evangelitzadora. Ens han educat a saber fer molta teologia, a fer bons sermons i a acompanyar espiritualment. Però davant les persones que venen d'un món allunyat o davant d'una parròquia que ens crida a ser missionera, no sabem com fer-ho, perquè creiem que tot depèn de nosaltres. Sinodalitat és treballar en equip, tots junts.»

Així, en el congrés es presentaran diferents exemples de sinodalitat al servei de la missió.

Xavier Padilla no oblidarà la necessitat de crear equips on sacerdots, laics i religiosos comparteixin la missió: «Hem de reinventar la nostra forma de ser presents a la societat, com a casa enmig de les cases. I això significa treballar més junts, pregar junts per entendre el que Déu ens està demanant, perquè les nostres petites comunitats no són només un lloc on ens trobem per celebrar coses puntuals que són molt im-

portants, sinó que aquesta trobada entorn de Jesús, l'Eucaristia, crea comunitat, una comunitat acollidora de la gent diversa que viu al món i que té necessitats. Per tant, una parròquia oberta a escoltar les necessitats del món per donar-hi una resposta.»

A l'escolta de l'Esperit

L'Esperit no ha deixat de bufar i continua inspirant com transmetre el missatge esperançador i de vida a la nostra societat. Ho veurem en aquest congrés amb parròquies inspiradores que explicaran el seu procés. Processos que no sempre són fàcils, però que són possibles.

La parròquia no és l'única instància evangelitzadora, també ho és la família, l'escola, els moviments... però, d'alguna manera, «la parròquia és aquella presència especial de l'Església en un món divers, com a comunitat de comunitats», ens diu Xavier Padilla, «per a moltes de les persones que s'apropen a la parròquia serà el primer contacte que tinguin amb l'Església».

Els organitzadors es mostren optimistes en el fet que els participants «puguin sortir motivats, amb ganes de fer coses i començar un camí nou. Que surtin amb aire fresc, amb impuls i ganes de ser més evangelitzadors, no perquè no ho siguin, sinó perquè poden ser-ho més», expressa Mn. Bruno Bérchez.

De manera més directa ho descriu Xavier Padilla: «Deixem de viure de forma pessimista i reactiva pensant que hem de defensar-nos d'un món diferent i divers perquè cada vegada som menys. Cal recuperar la missió de l'Església, en positiu. Pot ser molt inspirador veure que les inquietuds que tenim no només les tenim a nivell personal, sinó que són de l'Església universal. I el fet d'aplegar a Barcelona aquesta pluralitat de respostes d'arreu del món que sintonitzen amb les preocupacions que tenim, pot ser un revulsiu per dir que no estem sols ni en les dificultats, ni en les oportunitats i inspiracions que l'Esperit Sant va bufant sobre l'Església arreu del món.»

Encara queden uns mesos per al congrés, però ja suscita molt d'interès aquesta cita que convida les parròquies a ser més missioneres. «Ens agradaria que tots els participants d'*Inspira* sortissin motivats i plens de l'Esperit Sant per a la missió que el Senyor ens encomana a tots i cadascun de nosaltres», confessa Loreto Petit, «amb noves idees per posar en pràctica perquè cada comunitat sigui més evangelitzadora».

Més informació
www.congresinspira.com
congresinspira@arqbcn.cat

LUCIA MONTOBBIO CAMPA
Periodista

Pregària i Intel·ligència Artificial

Els debats que es generen recorden els passats i estan relacionats, en certa manera, amb la por

Quan una nova eina entra en l'àmbit social, sovint hi ha qui s'ho mira amb recel i hi ha qui s'hi mostra entusiasta. Fa uns vespres, un company va fer una pregària esplèndida. La comunitat el va felicitar, havia estat inspiradora per qui l'havia escoltada.

La sorpresa va ser quan ell, amb el somriure sota el nas, va mirar al grup i va dir: «Doncs aquesta pregària que acabem de fer, me l'ha preparada el xat GPT.» Tothom va callar.

El xat GPT és una aplicació que funciona amb intel·ligència artificial. Pots preguntar el que vulguis i el sistema continua la conversa responent a partir de la informació que troba en diverses dades públiques a internet.

Després d'aquesta afirmació, a alguns ja no els va semblar tan genial, aquesta pregària tan esplèndida. Com que un robot ens ha fet una pregària? És compatible l'espiritualitat amb la intel·ligència artificial? La pregària no ha de servir perquè interaccionin els membres d'una comunitat? I en aquesta interacció profunda... què hi pinta un robot?

En parlar de l'ànima, del fet transcendental, de la fe, podem despertar emocions i sentiments i podria resul-

tar pertorbador que el xat GPT acabés guiant una comunitat.

Un company de feina m'explica que fa poc es va fer un experiment que posava dues màquines a conversar amb intel·ligència artificial. El diàleg va arribar a un punt on les màquines es van inventar un codi que els creadors de l'experiment no sabien interpretar. Espantats, van desendollar-les. Van tenir por.

Els debats que es generen recorden els passats i estan relacionats, en certa manera, amb la por. Un professor de periodisme explicava que la popularització del llibre també va generar preocupacions. De sobte, quan un jove només parava atenció al llibre que tenia a les mans, era sospitós. Avui, potser s'aplaudiria la lectura concentrada sobre paper. Sobre pantalla, potser ja no tant.

Des del meu punt de vista, tot es resumeix en l'ús i l'abús que puguis fer d'una eina. Fer la pregària sense revisar el que et diu el xat GPT potser és arriscat, potser perd valor humà; però tenir la idea de la pregària que vols compartir i cercar les eines que tens al teu abast per donar-hi forma, per què hauria de ser negatiu?

Aquesta setmana recollim la relació de Berlusconi amb els diferents Papes, coneixem els esposos Nagai-Midori, recollim la memòria anual de Càritas Barcelona i Tarragona, parlem de formació en litúrgia i ens fem ressò de l'Informe Llibertat Religiosa en el Món 2023

 Vaticà

Tot i que l'exprimer ministre italià va ser una figura controvertida, els pontífexs sempre el van tractar amb estimació

Berlusconi i els Papes

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Itàlia ha passat tres dies de dol per la mort, als 86 anys, després d'una llarga leucèmia, de Silvio Berlusconi, que va ser ministre del país de forma intermitent durant deu anys repartits en quatre legislatures, fundador del grup Mediaset i amo de l'AC Milan. Amb un funeral al Duomo de Milà al qual van acudir més de 20.000 persones (deu cops la capacitat de la catedral), els seus partidaris més aferrissats s'acomiadaven d'ell amb missatges d'estimació i també amb pancartes extravagants que deien

«el més italià dels italians» i altres lemes que, a mil quilòmetres de distància, poden resultar desconcertants. De vegades, també per als mateixos italians, els quals han trobat en Il Cavaliere una figura divisiva per compaginar el seu fortíssim orgull italià amb un carisma arrasador, reformes econòmiques fortes i alhora un ús personalista de les institucions, declaracions desafortunadíssimes sobre les dones o els migrants i escàndols i judicis de tota mena, des de fiscals fins sexuals.

Berlusconi i Francesc

La controvertida figura de Berlusconi no ha impedit els Papes relacionar-se amb ell i tractar-lo amb estimació independentment de qualsevol altra consideració política o moral. Des del 1994, quan va irrompre per primer cop al Parlament amb el seu partit Forza Italia, va tenir temps per conèixer Joan Pau II, Benet XVI i Francesc, tot i que amb aquest últim no va coincidir en gaires esdeveniments perquè el seu pontificat s'ha desenvolupat en hores més baixes per al multimilionari milanès.

Convalescent des de l'Hospital Gemelli de Roma després de la seva operació recent per alliberar una hèrnia encarcerada, el papa Francesc li dedicava un telegrama, signat pel secretari d'Estat Pietro Parolin, en el qual es mostrava trist per «la mort de l'estimat pare senador Silvio Berlusconi». A banda de mostrar el condol als seus éssers estimats, Francesc lamentava «la pèrdua d'un protagonista de la vida pública italiana que ha desenvolupat responsabilitats públiques amb un temperament enèrgic».

L'admiració entre Berlusconi i Francesc era mútua i l'expressar ministre del país sovint va tenir bones paraules per al Papa. Una de les ocasions més sonades va ser el 2014, quan durant una entrevista amb la cadena Radio 24, el polític elogiava el primer any del pontificat de Francesc i confessava que «realment m'agrada perquè actua com a Papa com a mi m'hauria agradat actuar». Fent gala del seu particular sentit de l'humor, presumia que ell mateix era bo «perquè m'assemblo al Papa». Al marge del do que tenia Berlusconi per esdevenir protagonista de qualsevol ocasió, el moment va quedar registrat com un impuls simpàtic del magnat a totes les reformes que Francesc estava intentant posar en marxa durant els primers anys (i que tant li van costar i que deu anys després comencen a donar fruits).

La seva relació amb Benet XVI

Un altre dels moments en els quals Silvio Berlusconi va suposar un suport per als Papes va ser el 2010, quan Benet XVI va començar a bussejar en els documents vaticans a les diòcesis del món per investigar o re-

velar els escàndols d'abusos sexuals al si de l'Església que havien quedat ocults durant anys.

Llavors Silvio Berlusconi va enviar una nota a través del govern italià en la qual va fer arribar a l'alemany «tot l'afecte, la proximitat i la solidaritat del poble italià». En la seva missiva, subratllava que «la nostra gent sap distingir entre els errors humans, dels quals la història en va plena, i els enormes fruits de bé que han nascut i continuen naixent de l'arrel cristiana».

Anteriorment Benet XVI i Berlusconi havien tingut més trobades, com el 19 de novembre del 2005, quan el mandatari italià va ser rebut al palau apostòlic per parlar sobre política internacional. O el 2008, ja en el segon mandat del milanès. Llavors va confessar a Joseph Ratzinger la importància que tenia per a ell la família.

La sintonia amb Joan Pau II

Però la complicitat més gran de Berlusconi amb un Papa va ser amb Joan Pau II, moment que va coincidir amb el seu apogeu polític i els anys de més força. Va mantenir diferents trobades amb el polonès, tot i que la més sonada va ser quan es va presentar en una audiència general amb la seva mare per presentar-l'hi i demanar pregàries per ella. Més tard, després de la mort del Papa el 2 d'abril del 2005, l'italià no va tenir cap vergonya per comunicar a tots els periodistes que havia plorat «profundament» la seva mort.

Fins i tot va declarar en una entrevista al diari *Il Messaggero* que Joan Pau II deixava una empremta inigualable en la història i que, durant els últims dies, «el seu calvari físic és equivalent a la seva grandesa moral».

La complicitat més gran de Berlusconi amb un Papa va ser amb Joan Pau II, moment que va coincidir amb el seu apogeu polític i els anys de més força

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Vida versus pantalles

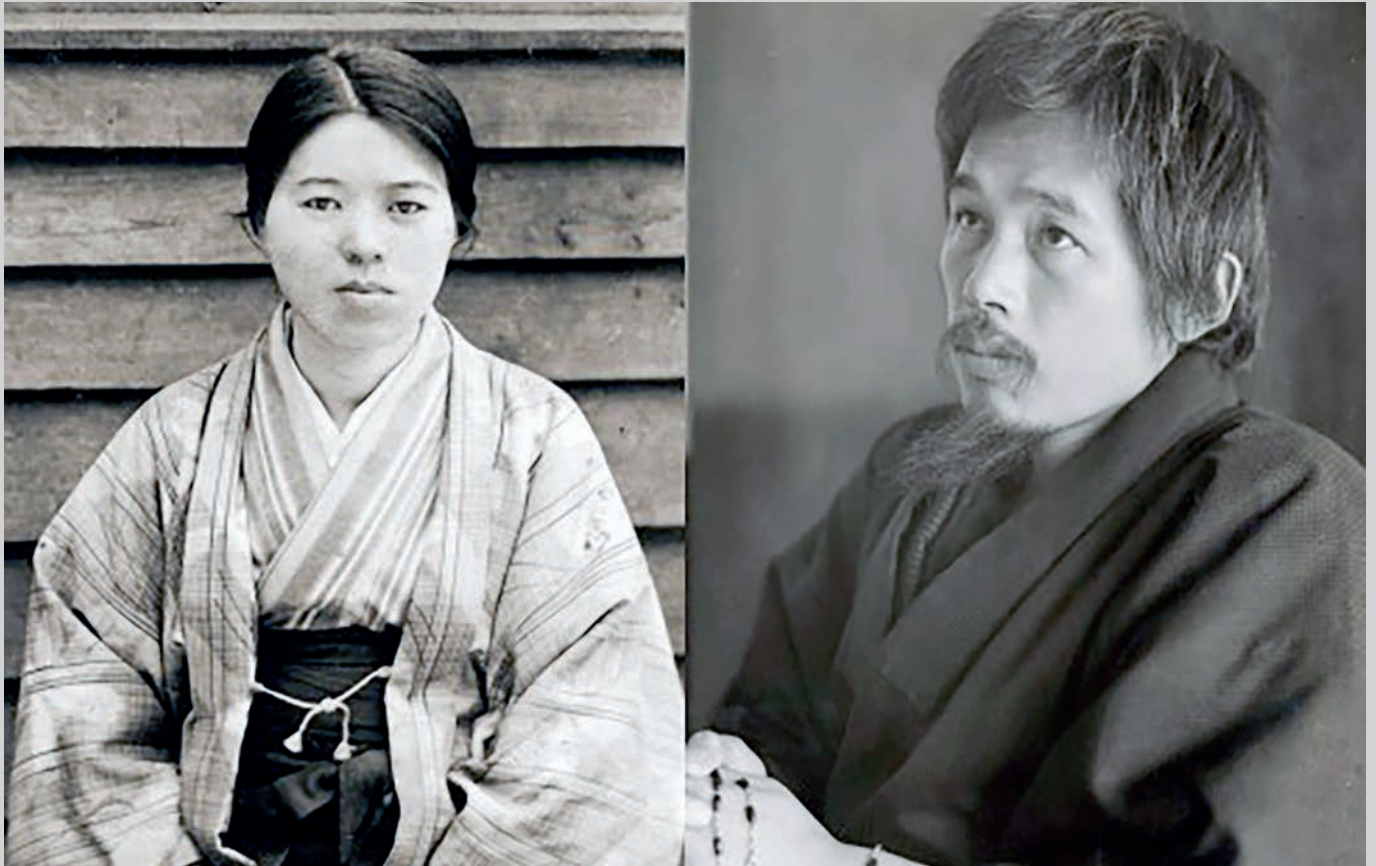
Quan s'alcen cada vegada més veus demanant posposar l'exposició dels nens a les pantalles, quan se'ns escolen hores i hores de la nostra vida davant d'ordinadors i telèfons, Apple acaba de presentar unes ulleres immersives que posen les pantalles just davant teu, sense cap altre dispositiu. Controles el que vols veure amb gestos de les mans i se suposa que no perds contacte amb el teu espai al voltant perquè són «transparents». Les persones et veuen els ulls i tu veus l'ambient, no més que pots treballar o veure pel·lícules amb aquelles imatges en primer pla. No es tracta de realitat virtual, sinó de realitat real + digital combinades dins d'aquestes ulleres. Com l'anomenada «realitat augmentada». Això, quan a més la intel·ligència artificial està en ple desplegament dels seus encants per «facilitar-nos la vida». A aquells que s'ho poden permetre, és clar.

Davant d'aquesta invasió del digital al nostre entorn/cos, intueixo que, juntament amb la popularització futura d'aquesta tecnologia, creixerà l'anhel per la vida física en contacte amb l'ambient; el valor de la natura real, del contacte personal, de les mirades, les abraçades, el diàleg sense mediacions. Penso que no hem de ser ingenus; la nostra societat hiperdigital no frenarà la carrera desbocada. Però nosaltres sí que podem surfejar-hi sense deixar-nos arrossegar per l'onada de la moda. Fer servir el que convingui en el moment just, però mantenir l'àncora al nostre cos, en la presència, en la vida-vida, en la trobada personal directa. No tinc res en contra d'allò digital, em sembla un èxit de l'ésser humà en molts aspectes. Però en el seu lloc just i sense que acabem exiliats de nosaltres mateixos.

LETICIA SOBERÓN

Experta en Intel·ligència col·laborativa

Takashi Nagai i Marina Midori, sants per al nostre temps

Els esposos Midori-Nagai.

GIORGIO CHEVALLARD

Ja vam tenir ocasió de comentar a *Catalunya Cristiana*, el 2019, la història de Takashi Pau Nagai, el metge japonès convertit al cristianisme que va viure l'horror de la bomba atòmica de Nagasaki, i que va perdre la seva esposa Midori, casa seva, i tot el seu treball de recerca d'anys. Ell va ser capaç de no perdre la fe i l'esperança, sinó de reconèixer en la immolació de la ciutat de Nagasaki, especialment del seu cor cristià, el barri d'Urakami, el sacrifici expiatori i salvífic de l'Anyell per les atrocitats de la Segona Guerra Mundial.

Va ser el primer de tornar a viure al barri totalment destruït pel desastre atòmic, en una barraca de dos metres per dos, per viure d'allò essencial. Va ser un signe d'esperança per a tot Japó, traumatitzat per la derrota i el desastre, i per a tot el món. Companya i inspiradora de la seva conversió, vida i vocació va ser la seva esposa Marina Midori, que pertanyia a la comunitat cristiana del Japó que va aguantar més

de 200 anys sense sacerdots, que havien mantingut la fe durant set generacions enmig de persecucions cruels i sense sacerdots (només amb el baptisme, la Bíblia i la pregària). Ella sempre entregada, motiu de la seva conversió, presència silenciosa orant, com Maria sota la creu. Ells es presenten avui com aquest signe d'esperança que necessita el nostre món.

El 23 de març del 2021 es va constituir l'Associació Amics de Takashi i Midori Nagai (www.amicinagai.com), associació privada de fidels catòlics aprovada pel bisbe de Nagasaki, que divulga el regal del testimoni d'aquests esposos per al món sencer i en promou la causa de beatificació i santificació, per a mi evident.

Una cosa que mai no mor

Ha estat editat en espanyol el llibre autobiogràfic de Takashi Nagai *Lo que no muere nunca* (Ediciones Encuentro). Educat en una família

I heus aquí el miracle de la fe: ho ha perdut tot per reconèixer que hi ha alguna cosa que mai no mor, que és l'única que val

La mostra sobre aquest matrimoni japonès es podrà veure a l'encontre PuntBarcelona.

de cultura sintoista, abraça la cultura científica occidental materialista amb els estudis de medicina; però la mirada de la seva mare, instants abans de morir i ja sense poder parlar, li diu que hi ha alguna cosa que mai no mor. Les vicissituds de la vida el porten a haver de renunciar a moltes coses: una professió normal de metge (queda sord d'una orella i no pot fer servir l'estetoscopi); coneix Marina Midori i la seva família Moriyama; l'ha de deixar cridat a la guerra imperialista del Japó contra la Xina, obeeix pel sentit del deure molt profund en la seva cultura japonesa i, quan torna, es converteix i es casa amb Midori.

Tenen quatre fills, però dos moren de petits; viu totalment entregat a la seva feina de radiòleg. Per l'excés d'exposició a les radiacions li detecten una leucèmia mortal. Però la darrera bufetada de la vida a tota la seva recerca i les seves esperances va ser la bomba de Nagasaki: la seva dona queda calcinada a casa seva totalment destruïda, hi trobarà només uns quants ossos i el rosari mig fos que estava resant. Ell se salva perquè és entre els murs de protecció de l'hospital de radiologia, tot i que ferit, però aquest s'incendia i perd tots els seus treballs de recerca.

Aquest últim desastre, quan ho perd tot, el deixa al límit de la desesperació. Però aquí venç la fe: reconeix en l'holocaust de la bomba atòmica la voluntat de Déu que demana un sacri-

fici d'expiació. I reconeix com aquest sacrifici salvífic porta el do de la pau. El seu país queda destruït i destrossat en les seves creences més profundes, desfet i sense esperança. I aquí hi ha el miracle de la fe: ho ha perdut tot per reconèixer que hi ha alguna cosa que mai no mor, que és l'única cosa que val.

És el primer que torna a viure a la zona zero, totalment destruïda, tornant l'esperança a tot un poble i a tot el món. Comença a escriure llibres i amb el que guanya compra 1.000 cirerers per tornar la bellesa al turó destrossat de Nagasaki. Viu malalt, dedica hores a atendre les visites, escriu, prega, té cura dels seus fills. Mor el 1951.

Una altra bona notícia és que en el proper PuntBarcelona, del 30 de juny al 2 de juliol a la Universitat La Salle de Barcelona, hi haurà una exposició sobre Takashi Pau Nagai i la seva esposa Midori i una trobada dedicada a ells. Aquest certamen, que ja arriba a la sisena edició, vol fomentar la cultura de l'encontre i del diàleg a Barcelona, a través de trobades, pel·lícules, espectacles, exposicions, música, activitats per a infants: www.puntbarcelona.cat.

Takashi Pau i Marina Midori Nagai són sants per al nostre temps i el nostre món, que sembla que es dirigeix irresponsablement cap a un cataclisme nuclear, incapaç de diàleg, immers en lluites de poder econòmiques, ideològiques, militars. Ells ens testimonien que l'Amor i l'Esperança són possibles fins i tot en el desert atòmic.

Barcelona

Salvador Busquets: «Ens hem de posar d'acord, la llei és igual per a tothom»

Càritas demana a tots els ajuntaments que reconeguin l'accés al padró

El cardenal Omella entre Miriam Feu i Salvador Busquets durant la roda de premsa del 9 de juny passat.

Agustí Codinach

CARME MUNTÉ MARGALEF

«Ens hem de posar d'acord, la llei és igual per a tothom», va manifestar Salvador Busquets, director de Càritas diocesana de Barcelona, en la presentació de la memòria anual amb motiu de Corpus Christi. L'entitat va demanar que tots els ajuntaments reconeguin l'accés al padró i varecordar el deure dels poders públics de garantir el dret d'accés als serveis socials a tothom en moments d'emergència.

«El fet que l'Ajuntament de Barcelona permeti el procés d'empadronament sense necessitat de tenir un domicili fix mentre, en canvi, altres ajuntaments no ho permeten, fa que moltes famílies vinguin a Barcelona i es col·lapsin els serveis», va afegir Salvador Busquets. «L'Ajuntament de Barcelona és un oasi en comparació amb el que passa a la resta de la

Regió Metropolitana de Barcelona.»

La roda de premsa, que va tenir lloc divendres 9 de juny, va ser presidida pel cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona i president de Càritas. Omella va destacar que Càritas «és aquests ulls crítics de la societat i les mans que ajuden a trobar una solució». L'arquebisbe va fer una crida als joves perquè es comprometin en accions solidàries.

Increment del 28% de les atencions

La memòria anual presentada per les deu Càritas diocesanes de Catalunya palesa un augment notable de les necessitats i de les atencions.

Així, el 2022, Càritas diocesana de Barcelona va atendre 16.063 llars, on viuen 35.414 persones, cosa que supo-

JOAN JOSEP OMELLA
«Càritas és aquests ulls crítics de la societat i les mans que ajuden a trobar una solució»

sa un creixement del 28% respecte del 2021. Així mateix, 34.092 llars, on viuen 78.683 persones, van ser ateses per les Càritas parroquials i arxiprestals, cosa que suposa l'augment del 22%.

Les principals xifres que va oferir l'entitat també passen per l'increment del 11% dels socis i donants (actualment 10.970) i pel nombre de persones voluntàries (2.922). Un 79% del pressupost prové de fonts privades.

Problemàtiques estructurals com la precarietat de l'habitatge i de la feina no únicament no se solucionen sinó que s'agregen. Així, el 67% de les llars acompanyades no disposen d'un habitatge digne, i han augmentat en un 42% les llars que viuen en relloguer. La precarietat laboral ens deixa també una altra dada per a la reflexió: el 75% de les persones ateses en edat laboral es troben a l'atur i busquen feina. I el 49% està en situació administrativa irregular, cosa que suposa un augment de vuit punts respecte del 2021. «Però és que aquestes tres problemàtiques a qui afecten més és als joves», va denunciar Miriam Feu, cap d'anàlisi social i incidència de Càritas Barcelona.

«Ens trobem a nivells màxims d'atencions», va afegir Feu. Per exemple, gràcies a Càritas s'ha evitat que 4.276 persones es quedin al carrer i s'han destinat més d'1 milió d'euros d'ajudes per a relloguer. S'han ofert més de 2.000 places entre pisos unifamiliars, pisos compartits i centres residencials. Ara bé, segons Feu, «no saltres no podem garantir el dret a l'habitatge, tan sols atendre les emergències, i no totes».

Pel que fa a l'àmbit laboral, 2.171 persones han participat en cursos de formació; 1.453 han trobat feina. Des del desembre del 2013, 6.633 persones s'han inserit al mercat laboral amb l'acompanyament del projecte de Feina amb Cor, amb una taxa d'inserció del 71%.

Darrera roda de premsa de Salvador Busquets

Per a Salvador Busquets, encara que no va voler exposar-ho públicament, aquesta va ser la seva darrera roda de premsa com a director de Càritas diocesana de Barcelona, responsabilitat que ha exercit durant nou anys. El mateix 9 de juny era el dia en què precisament feia 65 anys. Es preveu que al setembre hi haurà el nomenament per part del cardenal Omella del nou director de Càritas Barcelona.

VIDA CREIXENT

L'apostolat

L'apostolat de la Gent Gran és possible si hom sap actualitzar-se, readaptar-se, meravellar-se sense escandalitzar-se; per això convé no restar ociosos i cercar motivacions veritables.

També hem de saber descobrir les capacitats latents, els desitjos incomplets, les qualitats amagades, les possibilitats frustrades i aflorar-ho de bell nou en l'ordre creatiu literari, musical, artístic, artesanal...

L'Església tindrà credibilitat per la vida dels creients, no tant per les veritats que predica. Església, què dius de tu mateixa i quina és la teva missió? Jesús no va excloure mai ningú i el teu Pare celestial fa sortir el sol sobre bons i dolents. Crist no separa mai les ovelles del ramat, les ànimes. Per què a voltes fem tanta tria?

Vos invito a contagiar tothom, no amb aquest virus dolent, sinó amb l'alegria que ha de sortir del vostre cor, reflectida en el vostre cos. Hem de saber-nos posar al servei dels altres. Que en veure-us diguin: «Aquests són de Vida Creixent.»

PERE CANALETA ARGEMÍ

President Interdiocesà de Vida Creixent

Universitat
Abat Oliba CEU

Graus 2023-24

Procés d'admissió

100% online i gratuït

Inscriu-t'hi aquí, al QR

Canvia el teu present.
Creu al teu ritme.

Tarragona

Càritas Tarragona va atendre més de 8.000 llars el 2022

De la pandèmia del Covid a la pandèmia de la inflació

Salvador Grané,
Lluís Simón i
Maria Teresa
Jordán.

Joan Boronat

JOAN BORONAT
Tarragona

Càritas diocesana de Tarragona constata que la vida de moltes persones del nostre entorn continua sent molt complicada i noté perspectives a curt termini. La recuperació econòmica general no arriba a tot-hom. Els indicadors de pobresa de diferents estudis així ho palesen: l'exclusió social no disminueix i la desigualtat social augmenta.

Com és habitual pels volts del Dia de la Caritat del Corpus, Càritas va presentar la memòria anual corresponent a l'exercici de 2022, de la qual es desprèn que en el conjunt de les 74 Càritas que formen Càritas diocesana de Tarragona, el nombre d'atencions augmenta fins a un total

de 8.339 llars ateses i 19.992 persones beneficiades durant l'any 2022, xifra que supera el repunt del 2020, en plena crisi sanitària. S'ha passat de la pandèmia del Covid-19 a la pandèmia de la inflació i les conseqüències derivades de la guerra d'Ucraïna.

Pel que fa a les xifres econòmiques, cal ressaltar que durant el 2022 Càritas diocesana de Tarragona va invertir 2.479.897 euros en els seus programes, dels quals el 79% han anat destinats als projectes d'Acció Social. D'aquests, els que reben més recursos són Necessitats bàsiques, un 45,7%; Sense llar i habitatge, un 10%, i en formació i inserció laboral, un 28%. El 69% dels ingressos obtinguts prové de fonts privades i el 31% restant de fonts públiques.

El director de Càritas, Salvador Grané, es va referir a la reducció important de l'atur, «però sovint amb precarietat contractual, de manera que una de cada quatre persones viu en la incertesa vital, havent de destriar d'entre les despeses, sense que aquesta reducció garanteixi cobrir les necessitats més essencials».

Ha quedat clar que els problemes per disposar d'un habitatge en con-

dicions i una feina digna, que són dos dels pilars bàsics per construir una vida sòlida i segura amb autonomia personal, són les principals mancances que aboquen moltes persones a la pobresa i l'exclusió social. En aquest sentit, Grané va reclamar «polítiques públiques per part de les administracions que hi posin solució».

La bretxa digital, «un regal de la pandèmia», va assenyalar la coordinadora de Càritas, Maria Teresa Jordán, constitueix una dificultat més per accedir en la tramitació davant les administracions que «a sobre, mantenen les cites prèvies que dissortadament esdevenen inaccessibles per als més vulnerables». Fer aquest acompanyament ha esdevingut una altra de les comeses de Càritas.

El vicari episcopal de la Caritat, Lluís Simón, en representació de l'arquebisbe Joan Planellas, va posar èmfasi en la tasca de Càritas i els seus voluntaris, assenyalant que «la trobada entre les persones que proporciona Càritas és l'única que fa néixer l'esperança davant situacions colpidores i personals que aboquen al desànim».

SALVADOR GRANÉ
«Una de cada quatre
persones viu en la
incertesa vital»

Barcelona

El Batxillerat en Litúrgia, nova titulació oficial de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

Formar-se per a la Litúrgia

Celebració litúrgica a la basílica de la Puríssima Concepció de Barcelona.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

De cara al curs acadèmic vinent (2023-2024) l'Institut de Litúrgia *ad instar Facultatis*, de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, ofereix una nova titulació oficial, que és el Batxillerat en Litúrgia. El pla de formació es distribueix en tres anys: Bíblia i Litúrgia, Història i Teologia de la Litúrgia, i Art Celebratiu.

«Es tracta d'oferir en tres cursos les eines fonamentals per poder "formar-se per a la Litúrgia" tal com demana el papa Francesc en la carta apostòlica *Desiderio desideravi*, dedicada a la formació litúrgica del poble de Déu», explica el Dr. Jordi Font, vicepresident de l'Institut de Litúrgia *ad instar Fa-*

cultatis. «Aquesta carta—adreçada als bisbes, preveres i diaques, a les persones consagrades i a tots els fidels laics—insisteix en la formació per la Litúrgia i des de la Litúrgia. El primer està en funció del segon, que és l'essencial.»

Les eines que ofereix aquest primer cicle en formació litúrgica (un segon cicle és la Llicenciatura o Màster Universitari i un tercer cicle és el Doctorat) són bíbliques, filosòfiques, teològiques i lingüístiques bàsiques per una introducció a l'estudi del Misteri de Crist i de l'Església, que se celebra (*ars celebrandi*), es predica (*ars praedicandi*) i es presideix (*ars presidentiales*) per mitjà de ritus i oracions, sota la raó formal de la Teologia litúrgica, en la naturalesa antropològica, hermenèutica i mística.

Hi ha la possibilitat de matricular-se només als cursos que puguin interessar, fins i tot com a oient. Aquests cursos van destinats, sobretot, als membres dels grups de litúrgia de les parròquies i comunitats, i als preveres i diaques que vulguin fer una actualització dels seus estudis en litúrgia o bé estiguin in-

teressats en la ciència litúrgica.

Per tal de poder coordinar les classes amb altres tasques laborals o d'estudi, els cursos seran els dimarts i els dijous de les 18h a les 21h a les aules de l'Institut de Litúrgia, situades a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona (c. Diputació 231 de Barcelona) al quart pis, combinades amb algunes tutories telemàtiques.

Tal com recorda Jordi Font, «la Litúrgia de l'Església demana una participació activa i conscient perquè sigui fructuosa, que no es pot confondre amb activisme, sinó com a disponibilitat davant de l'obra de l'Esperit Sant en nosaltres».

I afegeix: «Necessitem una formació litúrgica com a deure i dret dels fidels. Deixar-se formar per allò que celebrem. No és un conjunt ritual, sinó una forma de vida. La Litúrgia és l'estructura del cristià i és per ser cristià. És un itinerari ritual que cal desplegar al llarg de la vida. Per això cal acollir la mateixa Litúrgia com a Do de Déu al seu Poble i meravellar-se'n.»

Més informació: secretaria.liturgia@edusantpacia.cat / tel. 934 534 925.

JORDI FONT
«La Litúrgia és l'estructura del cristià i és per ser cristià»

SOLSONA

Memòria d'activitats de l'Església de Solsona

Aquest any 2023, per primer cop, el bisbat de Solsona ha editat la seva pròpia memòria d'activitats. Correspon a tot l'any 2022 i es pot trobar a la web del bisbat. Hi ha publicada la informació bàsica de la diòcesi, els comptes, les dades d'activitats pastorals, caritatives, assistencials..., també el detall de les inversions majors que s'han fet en patrimoni.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Formació vers la protecció de la persona

El dimarts 13 de juny van començar les sessions formatives per donar a conèixer el *Protocol marc per a la prevenció en cas d'abusos a menors i equiparables legalment* i el *Manual de bones pràctiques*. Els ponents van ser els membres del Servei d'atenció a les víctimes d'abusos: Mn. Josep Maria Domingo, coordinador; Matilde Gala, advocada, i Laura Giménez, psicòloga.

TORTOSA

Presentació de la memòria social del 2022

En aquest any 2022, Càritas diocesana de Tortosa ha prestat 62.249 serveis personals a un total de 9.582 persones, integrants de les 3.885 famílies que són ateses pels equips locals de les 35 Càritas establertes al conjunt de la diòcesi. S'ha incrementat un 5,11% el nombre de famílies ateses respecte de l'any 2021. Càritas diocesana de Tortosa va presentar als mitjans de comunicació la Memòria.

TARRAGONA

Trobadra diocesana de catequistes

La parròquia de Santa Maria del Mar de Salou va acollir, el dissabte dia 10 de juny, més de 130 catequistes congregats amb el lema «Calem les xarxes». L'arquebisbe Joan, durant l'homilia, va convidar els catequistes a continuar endavant amb la tasca evangelitzadora per als infants i poder tirar mar endins, plens de coratge. La jornada va acabar amb un dinar de germanor.

URGELL

Presentació del llibre de la 19a Càtedra de Pensament Cristià

El dilluns 5 de juny, a la sala d'actes de l'església de Santa Maria del Fener, a Andorra la Vella, es va dur a terme la presentació del llibre resum de les ponències de la Càtedra de Pensament Cristià de l'any 2022, *La cura del món, dels altres i d'un mateix*, a càrrec de Roser Suñé, qui ha estat Síndica General del Principat en els darrers anys.

LLEIDA

Homenatge a un grup d'hospitalaris

Quaranta-una persones que han estat voluntàries de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Lleida des del 1985 van ser homenatjades en un emotiu acte al paranimf de l'Acadèmia Mariana el 10 de juny passat. L'acte va comptar amb una missa presidida pel bisbe Salvador, una xerrada del Dr. Ramon Prats, i un recital poètic.

TERRASSA

Visita de final de curs

El dilluns 12 de juny va tenir lloc l'excursió de final de curs del clergat de Terrassa. En aquesta ocasió es va visitar Solsona. A les onze van ser rebuts per Mons. Francesc Conesa, bisbe de Solsona, es va resar Hora Menor amb el clergat de la diòcesi que tenia una jornada de formació. Seguidament es va visitar la catedral i el Museu Diocesà, i la trobada es va cloure amb un dinar de germanor.

GIRONA

50è aniversari de la dedicació de l'església de Sant Josep Obrer de la Canya

La parròquia de Sant Josep Obrer de la Canya (la Garrotxa) ha celebrat el mig segle de la dedicació de l'església. Els actes commemoratius es van celebrar els dies 10 i 11 de juny amb diversos actes, entre els quals, un partit de futbol, la presentació d'un llibre commemoratiu, un concert i una missa solemne d'acció de gràcies.

VIC

Pelegriatge sacerdotal a Narbona i Carcassona

Els dies 5 i 6 de juny els preveres del bisbat de Vic van fer la tradicional sortida de final de curs. Enguany, el destí va ser Narbona i Carcassona. També van visitar el monestir de Fontfreda, on sant Antoni M. Claret va morir i fou enterrat inicialment. A Carcassona, van tenir ocasió de reunir-se amb el vicari general de la diòcesi.

Àfrica, el continent més violent pels atacs d'un jihadisme en creixement

El 62% de la població mundial viu en països sense llibertat religiosa

Missió catòlica atacada a l'est de RD Congo.

JOSUÉ VILLALÓN
Ajuda a l'Església Necessitada

La llibertat religiosa en el món agnitza. Aquest dret humà fonamental no existeix en un de cada tres països (31%), és a dir, en 61 dels 196 que hi ha. Cosa que suposa que gairebé 4.900 milions de persones, el 62% de la població mundial, viu en països amb greus violacions a la llibertat religiosa. L'Informe de Llibertat Religiosa en el Món 2023 (ILR 2023) d'Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) revela que la persecució per causa de la fe s'ha aguditzat i ha augmentat la impunitat.

L'estudi, l'únic fet per una organització no governamental que analitza el compliment i les violacions d'aquest dret fonamental per a tots els credos i en tots els països

Com a aspectes positius cal destacar l'augment de les iniciatives de diàleg interreligiós

del món, certifica que en 61 països la discriminació i la persecució són clarament evidents.

També s'ha constatat que les comunitats religioses minoritàries cada vegada estan més asfixiades, amb perill en molts casos de la seva extinció. Aquesta situació es produeix per la combinació d'atemptats terroristes, atacs al seu patrimoni cultural i símbols religiosos, proliferació de lleis anticonversió i restriccions financeres.

En els dos darrers anys, ha augmentat l'amenaça dels règims autoritaris a escala mundial i han sorgit nous dirigents «autòcrates». Un exponent clar és el cas de Nicaragua, que s'ha integrat a la llista dels països amb més violacions a la llibertat religiosa del planeta i és el primer a tot el continent americà.

Àfrica continua sent el continent més violent contra la llibertat religiosa per l'augment de grups i atacs jihadistes. La meitat dels països categoritzats per aquest informe amb persecució són africans. L'expansió terrorista està especialment focalitzada al Sahel, la conca

del llac Txad, Somàlia i Moçambic.

Al nord de Nigèria, els cristians pateixen discriminació sistemàtica i durant el període estudiat el país ha patit un augment del 70% en el nombre de víctimes mortals per atacs terroristes. A Burkina Faso, només el 2022 s'han produït 3.600 assassinats (10 al dia) i el 40% del país està controlat per grups jihadistes.

L'ILR 2023 denuncia la seva preocupació pel socavament de la llibertat religiosa fins i tot a països occidentals. S'ha passat «d'una persecució educada» per viure i expressar la fe obertament en tots els àmbits, a una «cultura de la cancel·lació» i un «discurs obligat» amb fortes pressions per seguir les exigències ideològiques imperants en l'actualitat.

Com a aspectes positius pel que fa a la llibertat religiosa, cal destacar l'augment de les iniciatives de diàleg interreligiós, així com el retorn a les celebracions religioses populars després dels confinaments pel Covid-19 i les restriccions de culte.

La bona escola

El que jo desitjo és que allò que han après amb nosaltres esdevingui un company permanent de viatge, una herència en el present

JORDI CABANES

Director de l'escola Abat Oliba-Spínola

Aquests dies de final de curs es produeix un dels millors moments del nostre ofici, les graduacions del darrer curs a l'escola. És un moment privilegiat en què se'ns dona —ni que sigui breument— una possibilitat que normalment els professors no tenim: veure els resultats de la nostra feina.

Impecablement vestits (alguns de tant mudats ni es coneixen...) amb ganes de menjar-se el món i amb la certesa que se'l menjaran. Ho he vist moltes vegades des del primer cop que ho vaig viure a la meva pròpia graduació, ara fa molts anys, ja.

Però la veritat és que també he vist molts cops com la vida se'ls menja a ells... I de vegades la responsabilitat no és seva, sinó nostra. Quina és la mena d'escola que els oferim perquè això no els passi?

Una bona escola ha de ser pacient, donar-los un acompanyament intens, proper, de vegades fins i tot heroic. Deixant una espai de llibertat perquè els alumnes puguin acceptar o rebutjar aquest acompanyament, però que hi sigui constantment. Que puguin trobar en els professors una ajuda, un consell, una correcció, una esbrancada fins i tot; però sempre adreçada al seu bé. Un context, al capdavant, que se'ls miri pel que són i no pel que fan, que contempli no només els actes sinó també les potències.

Però, al mateix temps, que els pre-

pari per quan tot això desaparegui...

En la vida humana, tot bé té un risc associat: en aquest cas, el risc és que, en el futur, davant les dificultats de la vida, els nostres exalumnes enyorin l'escola. I res no podria ser pitjor, no els podríem haver traït més si passés això. Tots volem que els nostres alumnes no guardin un mal record de l'escola, òbviament, però jo crec que cal anar més enllà: treballar perquè no en guardin un **bon** record.

El millor destí que l'escola pot tenir en els seus alumnes és **DESAPARÈIXER**. Desaparèixer completament del seu horitzó sentimental, que no la recordin com una cosa bona **del passat**. El que jo desitjo és que allò que han après amb nosaltres esdevingui un company permanent de viatge, una herència en el present. Que tots els bons hàbits, les virtuts que heu enfortit, els judicis i les certeses a les quals hagin arribat dins l'escola els acompanyin per sempre més. Fins a l'infinit i més enllà!

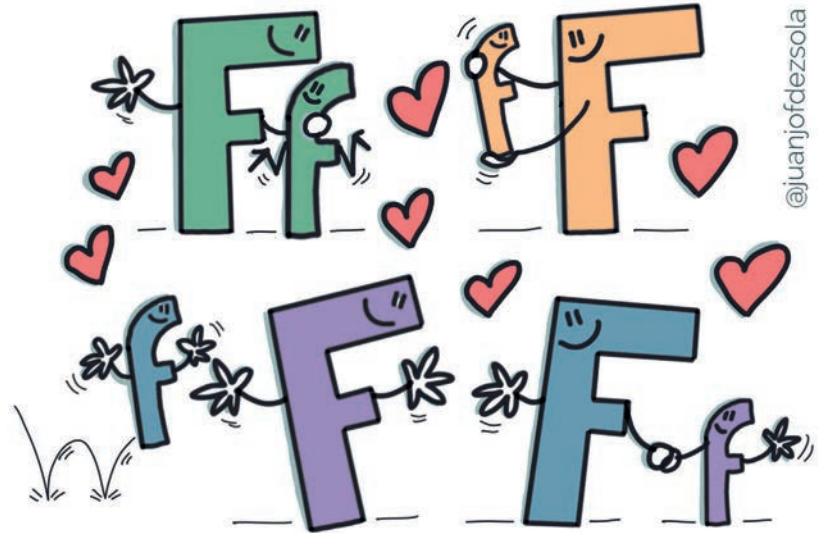
Un vell amic, company del meu propi viatge, ho deia amb paraules que reproduïxo com a comiat: «L'objectiu de l'educació és formar un home nou, que actuï cada vegada més per si mateix, i que afronti cada vegada més l'ambient per si sol. Que desenvolupi una consciència que li permeti ser capaç de "valdre's per si mateix" enfront de tot.»

Molt bon estiu...

«Pastoral» davant la infertilitat

La majoria dels casos d'infertilitat per causa desconeguda poden arribar a ser diagnosticats i tractats

VENANCIO CARRIÓN ARMERO
President de Naprotec
Associació

Tot el que hem anat explicant en articles anteriors es quedaria en paraules boniques si no es concreta en fets. Des de Naprotec som testimonis del camí que recorren els matrimonis. La nostra proposta se centra en ells, que estiguin bé i facilitar el camí de la seva santificació en el matrimoni. Aquesta és la clau, posar com a objectiu la salut respectant totes les persones, la dona, l'home, l'embrió.

La tasca de Naprotec s'ha convertit en una ajuda especialitzada per a la pastoral familiar, una «pastoral» davant la infertilitat, podríem dir-ne. La infertilitat ja arriba al 18% de la població que desitja tenir fills, com més va es donen situacions de matrimonis en els quals els fills no arriben.

Aquests són alguns exemples que des de Naprotec hem pogut acompanyar seguint la nostra metodologia d'Acompanyar, Aprendre, Arribar a un diagnòstic.

La Laura i l'Albert van aconseguir un embaràs després de 5 anys d'esterilitat, vivien a Barcelona quan van iniciar el procés d'estudi i va caldre retirar un mioma.

El Germán i la Roxana de Rubí. Després d'uns quants anys d'infertilitat, fins i tot havent acudit a tècniques de reproducció, l'estudi va facilitar l'arribada del primer fill, un camí que els va

obrir una porta i els va omplir de pau.

La Maricarmen i el Fran de Barcelona. Havien passat 7 anys de matrimoni i amb la sospita d'endometriosis oculta, però al cap de pocs mesos de tractament per millorar els nivells hormonals aconseguien l'embaràs.

La Rebeca i l'Eri de Barcelona partien de diagnòstic de SOP i a més va ser necessari intervenir per endometriosis, però van aconseguir l'embaràs després de la cirurgia i el tractament.

Aquests testimonis són una mostra que, quan es fa medicina de veritat, la majoria de casos d'infertilitat per causa desconeguda poden arribar a ser diagnosticats i tractats, a més, aquest camí pot facilitar l'arribada d'un fill de manera natural. A la pàgina web de l'Associació podeu trobar aquests testimonis i altres que parlen d'avortaments de repetició, infertilitat secundària, etc.

Encara que els casos d'infertilitat puguin destacar molt, cal no oblidar que hi ha un pas previ que implica un canvi social. Ens hauríem de preocupar per la salut femenina i atendre des del primer moment molts símptomes que les dones troben durant el seu cicle: dolor, sagnats inusuals, variacions en la durada del cicle, etc. El problema és que tot això es normalitza. Podem fer molt per la societat si ens avancem i pensem en clau de salut femenina.

Irradiant il·lusió evangelitzadora

La comunitat parroquial de Sant Pere, a Abrera, obre el seu cor de bat a bat a l'acció transformadora de Déu

El magnífic campanar romànic del temple.

«La nostra comunitat parroquial té una qualitat humana de base extraordinària per a la nova evangelització», afirma Mn. Francisco García Baca, rector de la parròquia de Sant Pere, a Abrera. Llicenciat en Filosofia per la Universitat de Barcelona i en Litúrgia per l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, actualment estudia el doctorat en Teologia espiritual a la Universitat Pontifícia de Comillas.

Compaginant-los amb la seva tasca pastoral, aquests estudis, «encoratjats pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat», han permès a mossèn Francisco «aprofundir en elements d'antropologia, que ajuden a veure amb més claredat i profunditat com n'és, d'important, la interacció humana per a l'aprenentatge de la fe». I afegeix: «La fesomia sociològica que tenen els habitants d'Abrera permet treballar afablement el missatge de la fe.»

Nomenat rector de Sant Pere el 2014, mossèn Francisco assegura que, «en aquests nou anys, la comunitat d'Abrera m'ha ensenyat a créixer com a sacerdot. Ser pastor m'ha dut a identificar-me amb la seva gent. Jo soc un més de la comunitat. El meu cor s'ha compenetrat molt amb Abrera». A més, subratlla «la gran generositat i disponibilitat dels seus laics, així com l'excel·lent trajectòria històrica del temple, que es reflecteix en el seu patrimoni». Documentada per primera vegada l'any 1110, en aquesta església destaquen el seu campanar i presbiteri, d'estil romànic, i la seva nau interior, preromànica, dels segles X-XI.

Catequesi Familiar

El nucli de la formació cristiana de la parròquia està constituït, des de fa una mica més de dos anys, per la Catequesi Familiar, que té lloc els dissabtes a la tarda. «La pandèmia va significar una oportunitat d'or perquè reformuléssim la proposta de la catequesi de primera comunió en forma de catequesi familiar. Es tracta, tot plegat, d'una profunda experiència de fe, inspirada en una reflexió del recordat bisbe Toni Vadell. El patró de la Catequesi Familiar és el beat Carlo Acutis, a qui sempre dediquem una pregària en començar», comenta el rector de Sant Pere.

«Per trencar la dinàmica consumista de la primera comunió, nosaltres oferim un format basat en tres pilars: l'acollida familiar, la formació i la celebració de l'Eucaristia. No fem inscripcions de

El nucli de la formació cristiana de la parròquia està constituït per la Catequesi Familiar

primera comunió. En una jornada de portes obertes, expliquem als pares els motius pels quals fem la catequesi com la fem. És molt important aquesta explicació, perquè trenca l'automatisme que vinguin a demanar la inscripció de la primera comunió i que durant dos anys no trepitgin l'església. Molts apareixen només el dia de la primera comunió dels seus fills.»

«Entenem la primera comunió —posa en relleu mossèn Francisco— com un procés de continuïtat. I això canvia moltes coses. És una feina lenta i ha de fer pòsit a través dels anys. L'equip que impartim la Catequesi Familiar, format per deu persones, ho tenim molt clar. Amb aquesta nova dinàmica, interactuem amb els pares i amb els infants. Els diferents tipus d'activitat que duem a terme no es concentren solament en un llibre de text. Actualment són quinze les famílies que participen a la nostra Catequesi Familiar.»

Les activitats de la Catequesi Familiar són molt dinàmiques. Grans i petits participen, per exemple, en el *Kahoot!*, un joc de preguntes que es pot descarregar a les aplicacions mòbils (telèfons, tauletes...). «Cada família ha de respondre preguntes de catecisme, de cultura general de la vida de fe, etc., contestant "vertader o fals" o "ABCD". Es tracta d'un concurs que permet que les famílies aprenguin, alhora que passen una estona d'entreteniment. Combinem, doncs, la funció educativa i la lúdica»

Grup Junior

«Seguint amb aquest procés de continuïtat, tenim des de fa dos anys el Grup Junior, que és un espai obert d'amistat i de fe per a infants a partir d'onze anys, dissabtes a la tarda, en un ambient de formació amb valors cristians, a través de dinàmiques, tallers i acompanyament personal. És una proposta d'acollida en majúscules i d'Església en sortida. Ara mateix són deu els joves que formen part del Grup Junior. Són dinamitzadors de les activitats de la Catequesi Familiar. Als grans els anomenem *MoniJuniors* i als més petits, *MiniJuniors*. Els primers són responsables dels segons, tot i que tots reben plegats la formació.»

Segons mossèn Francisco, «el centre de la catequesi és l'eucaristia. Als pares els expliquem que la primera comunió consisteix en una missa. I una missa no s'improvisa. La pràctica és el que permet aprofundir en el sentit de les coses, com tot a la vida. Els sagraments de la iniciació cristiana tenen, com a propòsit essencial, la integració a la comunitat cristiana. Vull destacar que el nostre equip de nova evangelització —totes aquelles persones que formen part de l'equip de Catequesi Familiar i del Grup Junior— té una entrega de cor, de fe i de perseverança lloables».

Pedagogia de la fe

«Els infants copsen, des del més profund del seu ésser, la pedagogia de la fe. La celebració de la litúrgia té un impacte a les nostres oïdes, a la nostra visió, a la nostra experiència de silencis i respostes, així com en el contacte amb el misteri real. Els grans perdem els sensors davant d'això. I aleshores acabem dient que és avorrit, quan no ho és. Els valors primers que reben els cors dels infants són aquells que els transmeten els seus pares. És primordial que els infants vegin els adults i també que els adults vegin els infants vivint junts la celebració eucarística. La interacció és molt positiva.»

El rector de Sant Pere anima qualsevol comunitat de fe a plantejar-se dur a terme la Catequesi Familiar: «Que facin el pas endavant. Que s'animin a fer-la. Si revisem les estadístiques, ens adonem que hi ha una davallada en la pràctica de la religiositat al nostre país. Això no obstant, el descens dels números no ha de petrificar les decisions dels pastors; tot al contrari. Cal veure-ho com

Mn. Francisco García Baca és rector de Sant Pere d'Abdera des del 2014.

un fet objectiu per prendre decisions d'un abast més gran. Cal assolir iniciatives que realment tinguin pes i sentit per al futur. No cal tenir por de fer una proposta de catequesi que inclogui com a centre l'Eucaristia. I això suposarà, evidentment, que es faci en cap de setmana. És una proposta valenta.»

El dissabte 13 de maig es va celebrar la Convivència Familiar de la Catequesi Familiar, amb la participació de 140 persones de les parròquies de Sant Pere d'Abrera i Sant Miquel de Molins de Rei. La jornada es va celebrar a la Santa Creu d'Olorda, ubicada al Parc Natural de la Serra de Collserola, un espai privilegiat on va tenir lloc una gran gimcana al matí. Després del pícnic i el cafè, hi va haver un espai de pregària mariana en honor de la Mare de Déu de Fàtima i la celebració de l'Eucaristia; i, més tard, el Festival Familiar, en què cada família presentava un xou a la resta de famílies.

Importància de la música

Cantant catòlic de gran popularitat, Mn. Francisco García Baca ha publicat fins al moment dos excel·lents treballs discogràfics: *Venid a Mí* i *Conozco a Alguien*. Concedeix molta importància a la música a les misses i a la Catequesi Familiar. «La música és un element significatiu en l'evangelització. Des de la litúrgia, el cant té un impacte antropològic i espiritual enorme. Un dels efectes que té el cant i la música és fer vibrar els cors en el misteri que estem celebrant. A la Catequesi Familiar hi ha una sèrie de persones que ens ajuden a animar musicalment el cant.»

A la parròquia també hi ha l'Associació Mare de Déu, que té com a objectiu fonamental fomentar la devoció a la Verge Maria entre els veïns d'Abrera, molt específicament en els dos grans mesos marians de l'any: maig i octubre. També s'encarreguen de la cura i ornamentació del seu altar al temple.

Parròquia de Sant Pere
Plaça de l'Església, 9 Abrera

L'interior de l'església és d'estil preromànic.

Col·laboradors de l'equip de Catequesi Familiar i del Grup Junior.

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ferms en la fe

Benvolgudes i benvolguts, hi ha tota una sèrie de locucions que serveixen per moderar la força de les afirmacions. Són aquestes: «Em sembla», «podria ser», «tal vegada», «segons el meu parer», etc. O les que formem amb el potencial: «Jo diria», «jo afirmaria», «jo gosaria assegurar». Són locucions que no figuren en el llenguatge de Jesús. No era així, d'una manera insinuada, atenuada o disminuïda, com s'introduïa el seu ensenyament. «Jesús ensenyava amb autoritat» (Mt 7,29), amb afirmacions rotundes, convincents, categòriques, peremptòries i terminants.

Jesús parlava així perquè tenia autoritat pròpia. Era el Fill de Déu i ensenyava la Veritat del Pare. Era Déu, i l'autoritat i la certesa li venien de la seva mateixa condició divina. Hauria estat absurd —hauria estat una negació de la seva divinitat— que hagués exposat l'Evangelí com una simple opinió probable i hagués dit, per exemple: «Es va dir als antics: "No cometràs adulteri." Però, *si no ho he entès malament*, ara el que Déu vol de vosaltres és que ni tan sols mireu una dona casada amb desig de posseir-la.» Jesús coneixia plenament el Pare i la seva voluntat. El seu coneixement era ferm i segur i l'exposava amb seguretat i fermesa. No podia ser d'altra manera.

Pel que fa a nosaltres, els cristians de l'Església del Crist, quelcom ens arriba d'aquesta autoritat i aquesta certitud. Allò que és essencial a la nostra fe, allò que el Crist ens ha revelat i nosaltres confessem creure amb fidelitat, també ha de ser exempt de qualsevol forma d'afirmació atenuada, disminuïda o dubitativa. No podem fer la confessió de fe així: «Em sembla, jo

diria, que Jesucrist és el Fill de Déu i Senyor nostre.» Aquesta fermesa categòrica en les afirmacions de fe no ens ve de la nostra autoritat personal, sinó de l'autoritat que ens comunica el mateix Crist.

Però això no treu que en el diàleg amb els altres el nostre anunci de la fe tingui un to marcadament «propositiu». El nostre pensament cristià no es pot edificar merament sobre el «no», la negativitat i la prohibició, sinó sobre el «sí», sobre la vida i la joia de ser de Crist i de la seva Església, perquè massa sovint hem comunicat malament la nostra fe, és a dir, simplement com a «resposta» a objeccions i crítiques concretes, deixant en segon terme la claredat de la «proposta positiva», específicament cristiana. El «pensament de resposta» és, per naturalesa pròpia, més efímer en la seva mateixa validesa, menys estructurat i menys harmoniós en relació amb el contingut global de l'anunci evangèlic. A més, el «pensament de resposta», la majoria de les vegades, acaba adoptant una actitud polèmica, de reacció més o menys puntual, i limitat únicament a uns determinats ensenyaments. Aleshores, sense adonar-nos-en, acabem presentant la veritat cristiana a la defensiva, a cops de controvèrsia, i queda així enfosquida la coherència, la veritat i la bellesa de la fe. La fermesa de la fe s'ha de comunicar amb una actitud «pro-positiva». L'Evangelí no es «posposa» ni «s'imposa», sinó que es «proposa». El nostre moment cultural, més que mai exigeix accentuar el que en podríem anomenar «un pensament de "proposta positiva"». Els qui teniu joves a casa ho sabeu prou bé.

Ben vostre.

ROMÀ CASANOVA
Bisbe de Vic

Comença l'estiu

Des del 21 de juny ha començat l'estiu meteorològic i, per la seva banda, les vacances escolars ens assenyalen clarament aquest període estacional. De fet, passat Sant Joan, per al sentir comunitari ja és ben bé estiu, amb les seves característiques pròpies dins la nostra cultura que marquen els nostres hàbits quotidians: el menjar, el vestir, el descans, el lleure, les festes majors, el lloc de residència... Les activitats pastorals de les nostres parròquies i associacions també queden alterades en aquests dos mesos llargs. Per això mateix, les ofertes que els responsables de les comunitats hem de fer en aquest no menyspreable temps de l'any, així com els missatges que hem de donar, són importants, perquè —com és evident— un cristià ha de fer vacances —si li és possible—, però mai no ha de suspendre la seva vida espiritual. Sempre i en tot lloc un cristià ha de viure la seva fe; també, evidentment, a l'estiu. Què significa, això?

Primer de tot, no oblidar la importància de la missa dominical. Un cristià sempre ha de desitjar i cercar la celebració del diumenge, amb l'Eucaristia com a centre. Siguem on siguem, tant en la nostra parròquia o en un altre lloc, no podem organitzar el diumenge sense tenir presents els horaris de les celebracions de la santa missa. El temps d'estiu per a molts és un període de descans que permet una dedicació més àmplia a la lectura i a la pregària

personal. Tenir a les nostres mans la Sagrada Escripura i algun altre llibre d'espiritualitat cristiana donarà millor sentit al nostre descans i ens ajudarà a enfortir la nostra fe.

No podem tampoc oblidar que el temps de vacances del cristià no és per conrear el nostre ego oblidant-nos dels altres. Les relacions personals s'han de vetllar tothora; durant les vacances, encara més, si pot ser. És trist constatar que els trencaments familiars augmenten en el temps vacacional. Les relacions personals demanen sempre respecte mutu, agraïment en les coses petites i perdó ofert i donat, perquè ningú no és perfecte.

La caritat feta servei i atenció als més necessitats i vulnerables és cosa pròpia de tostemps; també de l'estiu. La caritat no fa vacances. Els serveis eclesials en aquest camp s'han de mantenir. L'atenció als malalts i ancians, tant per part de les comunitats cristianes com de les famílies, no pot pas cessar. L'estiu, les vacances han de ser el temps oportú per viure el que més ens omple el cor: l'amor.

Voldria destacar dues ofertes significatives per als infants i joves de la nostra diòcesi per a aquest estiu: les colònies *Aventura't*, que enguany celebren la seva desena edició, i la Jornada Mundial de la Joventut a Lisboa, un pelegrinatge, una festa per al jovent, una expressió de l'Església universal amb la presència de Francesc, Papa.

COMENTARI DE LA PARAULA

Fidels i sense por

GLORIA MONÉS

El text d'avui se situa en l'anomenat «discurs de la missió», el de les instruccions que Jesús dona als Dotze tot enviant-los a predicar que «el Regne del cel és a prop», a guarir malalts, ressuscitar morts, purificar leprosos, treure dimonis. I tot això, fent-ho de franc. Jesús ja els havia advertit sobre la duresa de la missió que els encomanava: eren enviats «com ovelles enmig de llops». Així havia estat amb ell mateix, rebutjat i executat pels poders religiosos i polítics del seu temps.

En el moment de consignar per escrit el seu evangeli, la comunitat de Mateu, formada per cristians d'origen jueu i pagà, feia front a l'esfondrament que comportà la destrucció del Temple de Jerusalem (any 70) i també a les múltiples disputes amb dirigents jueus que rebutjaven Jesús, el Messies d'Israel. El mandat que havien rebut els apòstols continuava ben viu, i el seu advertiment esdevenia ja una realitat dramàtica: «Per causa meva us portaran als tribunals i us assotaran a les sinagogues, i us conduiran davant els governadors i els reis perquè doneu testimoni davant d'ells i davant els pagans.» Tanmateix, en el record d'aquells cristians novells hi havia altres paraules del Senyor que els empenyien a tenir confiança: «No tingueu por de tots ells.» No han de tenir por de proclamar l'evangeli, ja que el seu contingut no és per romandre amagat, sinó per ser proclamat a plena llum. «No

tingueu por dels qui maten el cos, però no poden matar l'ànima.» El deixeble ha d'estar disposat, fins i tot, al martiri a causa de la missió que té encomanada; ha de mantenir-s'hi fidel. El relat assenyalava, amb finalitat pedagògica, dues raons importants per ser-ho. La primera implica temor, por: el risc d'una condemna eterna. La segona, la més determinant: el valor incomensurable que té el deixeble per al Pare, que el coneix fins a l'extrem de tenir-li «comptats els cabells», de manera que no li passarà res que Ell no permeti, semblantment a com fa amb els ocells destinats a la venda, de molt menys valor, que no cauen a terra sense el seu consentiment.

Tot i que en moltes ocasions la nostra fe és causa de controvèrsia per a aquells que la neguen, donem gràcies per poder-la viure de manera pacífica, sense temor. Tanmateix, no està de més, de tant en tant, revisar el nivell del nostre coratge per donar raó de la fe que professem. D'ocasions, no ens en falten. Alhora, tinguem ben presents aquells que encara avui, en qualsevol poble de la terra, són perseguits fins al martiri a causa de la fe. I també aquells que ho són per la defensa d'una causa noble. El seu testimoni arrelat en el de Crist ens esperona.

CONCEPCIÓ HUERTA
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Com resolen Abraham i Lot les seves diferències?

Abraham i Lot, oncle i nebot, tenen un problema: els pastors dels seus ramats es barallen perquè se'ls ha quedat petit el lloc de pastura. Llegim al llibre del Gènesi: «Però aquella regió no bastava per viure-hi tots dos: tenien massa béns per poder habitar plegats en un país» (13,6).

A Abraham li toca presentar una proposta de solució. Ell podria fer valer el seu ascendent sobre Lot, perquè és més gran que ell i perquè és el seu oncle. Però la seva proposta resultarà solució perquè no cerca guanyar-lo. Seguim llegint: «T'ho prego, som de la mateixa família i no ha d'haver-hi discussions entre tu i jo, entre els teus pastors i els meus» (13,8).

Abraham inicia la proposta amb humilitat: «T'ho prego»; la continua amb desitjos de pau: «no hi ha d'haver discussions»; i la remata amb el reconeixement de la fraternitat: «perquè som de la mateixa família». És realment impressionant constatar com aquesta humilitat condueix Abraham a proposar la manera més senzilla, que alhora esdevé la més eficaç. El mètode és ben fàcil, gens complicat. Simplement l'acord dialogat des de la generositat amb l'altre i el desig de pau. Tot es redueix a recordar que l'altre té els meus mateixos drets perquè és germà meu, és fill del meu mateix Pare Déu.

Heus aquí la clau de la solució, posar Déu enmig perquè ens regali el do de la generositat que no cerca que hi hagi vencedors ni vençuts, amb un acord del conflicte que acaba beneficiant tothom. Fixem-nos que Abraham, autor de la proposta, ho posa tan fàcil a Lot que podem dir que li serveix un molt bon acord en safata: «No tens davant teu tot el país? Doncs separa't de mi: si tu te'n vas a l'esquerra, jo me n'aniré a la dreta; si tu te'n vas a la dreta, jo me n'aniré a l'esquerra» (13,9). Però, alerta!, això no es converteix en un «fer cadascú la seva». Quan Lot és fet pres a Sodoma Abraham apareixerà per salvar-lo (Gn 14) perquè el llaç d'unió, d'amor fratern, és molt més gran que les diferències i interessos.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XII de durant l'any

Lectura primera

Jr 20,10-13

El Senyor salva el pobre dels qui volen fer-li mal

Lectura del llibre de Jeremies

Digué Jeremies: «Sento com parla la gent, em veig amenaçat de tots costats; diuen: “Vosaltres que teniu amb ell un pacte d'amistat, denuncieu-nos-el, perquè el puguem denunciar; seguïu-lo de prop: potser es deixarà enganyar; llavors podrem apoderar-nos-en i venjar-nos d'ell.” Però el Senyor em fa costat com un guerrer invencible; per això els qui em persegueixen cauran, no podran apoderar-se de mi, quedaran tan confosos del seu fracàs que ningú no oblidarà mai més la seva vergonya.

»Senyor de l'univers que coneixeu a fons els justos, que penetreu tot l'interior dels homes: feu-me veure com feu justícia, ja que és a vos que jo he confiat la meva causa.

»Canteu al Senyor, lloeu el Senyor: ell salva la vida del pobre de les mans dels qui volen fer-li mal.»

Salm responsorial

68

Per vós, Déu meu, he d'aguantar els escarnis, i abaixo els ulls, avergonyit; els meus germans em consideren foraster, em desconeixen els meus familiars. El zel del vostre temple em consumia, i he hagut de rebre els insults dels qui m'ultratgen.

R. Escolteu-me, Senyor, vós que estimeu tant.

A vós us prego, Senyor, en aquesta hora propícia; escolteu-me, Déu meu, vós que estimeu tant, vós que sou fidel a salvar els amics.

El vostre amor, Senyor, vessa bondat, mireu-me, responeu, vós que estimeu tant. **R.**

Se n'alegraran els humils quan ho vegin; els qui busquen Déu sincerament diran:

«Tingueu llarga vida.»
El Senyor escolta sempre els desvalguts, no té abandonats els seus captius. Que el lloïn el cel i la terra, els mars i tot el que s'hi mou. **R.**

Lectura segona

Rm 5,12-15

El do no té comparació amb la caiguda

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. Abans que la Llei fos donada, el pecat ja existia en el món, encara que, mentre no hi ha llei, no consta quina és la pena dels pecats. Així i tot, la mort ja imperava durant tot el temps que va d'Adam fins a Moisès, fins sobre aquells homes que no havien transgredit cap precepte, com ho havia fet Adam. I Adam prefigurava l'home que havia de venir més tard. Però el do no té comparació amb la caiguda, perquè, si tants han mort per haver fallat aquell tot sol, molt més ha abundat la gràcia de Déu i el do generós que s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home, Jesucrist.

Al·leluia

L'Esperit de la veritat donarà testimoni de mi, diu el Senyor, i vosaltres també en donareu testimoni.

Evangelí

Mt 10,26-33

No tingueu por dels qui maten només el cos

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué

als seus apòstols: «No tingueu por dels homes. No hi ha cap secret que tard o d'hora no sigui revelat; no hi ha res amagat que tard o d'hora no sigui conegut. Allò que us dic en la fosca digueu-ho a plena llum, allò que us dic a cau d'orella, proclameu-ho des dels terrats. I no tingueu por dels qui maten només el cos però no poden matar l'ànima. Tingueu por més aviat del qui pot perdre a l'infern tant l'ànima com

el cos. No venen dos pardals per pocs diners? Doncs ni un d'ells no cau a terra si no ho permet el vostre Pare. Però a vosaltres, Déu us té comptats cada un dels cabells. No tingueu por: valeu més que tots els ocells plegats. A tothom qui em reconegui davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu Pare del cel, però a tothom qui em negui davant els homes, també jo el negaré davant el Pare del cel.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL II)
TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 4)

Juny

25. DIUMENGE

XII de durant l'any, Verd. Lectures: Jeremies 20,10-13 / Salm 68 / Romans 5,12-15 / Mateu 10,26-33
SANTORAL: Guillem, ab.; Oròsia, vg. i mr.; Pròsper d'Aquitània, b.

26. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 12,1-9 / Salm 32 / Mateu 7,1-5. O bé: **Sant Pelai**, mr. (ML), Vermell. A Barcelona, Girona, Lleida, Sant Feliu, Tarragona, Terrassa, Tortosa, Urgell i Vic: **Sant Josepmaria Escrivà de Balaguer**, prev. (ML), Blanc
SANTORAL: David, erm.; Joan i Pau, mr.; beata Magdalena Fontaine, vg. i mr.

27. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 13,2.5-18 / Salm 14 / Mateu 7,6.12-14. O bé: **Sant Ciril d'Alexandria**, b. i doctor de l'Església (ML), Blanc
SANTORAL: Ladislau, rei; beata Lluïsa Teresa de Montaignac, rel. i fund.; Mare de Déu del Perpetu Socors; beat Tomàs d'Orvieto, rel.; Zoile, mr.

28. DIMECRES

Sant Ireneu, b. i mr. i doctor de l'Església (MO), Vermell. Lectures: Gènesi 15,1-12.17-18 / Salm 104 / Mateu 7,15-20.
SANTORAL: Argimir, monjo i mr.; Marcel·la, mr.; Pau I, p.

29. DIJOUS

Sants Pere i Pau, apòstols (S), Vermell. Lectures: Fets 12,1-11 / 2 Timoteu 4,6-8.17-18 / Salm 33 / Mateu 16,13-19
SANTORAL: Cir, b.

30. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 17,1.4-5.9-10.15-22 / Salm 127 / Mateu 8,1-4. O bé, **Sants protomàrtirs de l'Església romana** (ML), Vermell
SANTORAL: Emiliania, vg.; Marçal de Llemotges, b.

Juliol

1. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 18,1-15 / Salm Lluç 1,46-50 i 53-55 / Mateu 8,5-17. O bé: **Memòria de Santa Maria en dissabte** (ML), Blanc
SANTORAL: Aaron; Domicià, ab.; Elionor, mr.; Ester

El Sant 25 DE JUNY

Sant Pròsper d'Aquitània

Conegut també com «el millor deixeble de sant Agustí», sant Pròsper d'Aquitània (c. 370-c. 463/465) va dedicar la seva vida a defensar les doctrines de gràcia i predestinació que havia establert el mateix Agustí. Fins a l'any 428, va viure en un monestir de Marsella, on va estudiar la teologia de la gràcia d'Agustí, amb la qual tenia moltes discrepàncies. Per reforçar els seus arguments, Pròsper li va escriure una carta. Aquest va respondre-li amb dos textos, que portaven el títol de *Sobre la predestinació dels sants* i *Sobre el do de la perseverança*, i que van convèncer Pròsper. L'any 431, un any després de la mort d'Agustí, Pròsper i un amic seu anomenat Hilari van viatjar a Roma per demanar a Celestí I, que havia lloat Agustí, que proclamés la veritat dels seus ensenyaments. Més tard, Pròsper va esdevenir secretari de Lleó el Gran, a qui va ajudar en la correspondència contra els nestorians. L'obra escrita per Pròsper durant la seva època a Roma és ara una font valuosa per tots els que estudien la teologia del segle V. D'altra banda, les seleccions de Pròsper dels escrits d'Agustí van ser la base dels decrets del Consell d'Orange del 529.

Adorar, realitat estàtica o dinàmica?

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia *ad instar*
Facultatis

En l'arc de pocs dies, dues persones em van parlar de l'adoració eucarística. Una d'elles es lamentava que la consagració passés tan de pressa, i que, segons el seu parer, caldria aturar-se un moment més llarg per poder adorar el Senyor present sobre l'altar.

L'altre, un jove catòlic, em preguntava quants dies a la setmana hi havia adoració a la parròquia. En respondre-li que cada dia, ja que celebrem la missa quotidianament, em va aclarir que ell es referia a l'exposició del Santíssim a la custòdia; per la forma d'expressar-se vaig comprendre que, per a ell, l'adoració té lloc aquí i no pas dins de la missa.

Aquestes converses em van portar a pensar que, segurament, per a no pocs catòlics, adorar és una realitat estàtica, vinculada a un moment fort de quietud, de silenci, bo i posant la mirada fixa sobre el pa eucarístic dins de l'ostensori. D'alguna manera, podríem dir que es vincula l'adoració a una mena de parada amb vista a l'oració personal.

Tanmateix, ens podríem preguntar si aquesta percepció és ajustada a la realitat i al contingut doctrinal que professa l'Església en aquest punt.

Els bons adoradors que vol Déu —diu Jesús a la samaritana— són els qui adoren «en Esperit i en veritat» (cf. Jn 4,23). Per tant, l'adoració no és una iniciativa humana, sinó el resultat de l'acolliment de l'Esperit de la veritat (cf. Jn 15,26) que ens porta al coneixement de Déu i a viure una vida de redimits per, amb i en Jesucrist.

Així, doncs, adorar cristianament implica deixar-se transportar, en la

dinàmica del Sant Esperit, fins a la presència del Déu viu, a fi i efecte que, la persona, amb aquesta disposició del cor, aculli la gràcia divina i sigui santificada tant la seva ànima com el seu cos.

Pel que fa a l'eucaristia, el Ritual en qüestió afirma clarament que el culte eucarístic fora de la missa és una prolongació del que ha tingut lloc dins de la missa, a la vegada que impulsa els fidels a celebrar amb devoció el memorial del Senyor i a rebre amb freqüència el pa del cel, a més de viure agradant a Déu amb les bones obres (cf. Ritual de la sagrada comunió i del culte eucarístic fora de la missa, 79-81).

És en aquesta línia que el papa Benet XVI va escriure, tot citant sant Agustí, que «la celebració eucarística és, en si mateixa, l'acte més gran d'adoració de l'Església» (*Sacramentum caritatis* 66).

L'adoració no és, doncs, una realitat estàtica sinó dinàmica. Pregar davant del sagrari o de la custòdia, en contemplació del Santíssim Sacrament, fa bé a l'ànima tot enfortint la fe del qui prega, a causa d'aquest tracte íntim amb el Senyor. Però és, encara, molt superior la participació en la celebració eucarística, quan es renova sacramentalment, per l'acció actualitzadora de l'Esperit Sant, el sacrifici de Crist en la creu coronat per la seva resurrecció, Ell s'ofereix al Pare per la nostra salvació i, nosaltres, amb Ell també ens oferim, amb una sola oblació, units al Sacerdot etern.

Sens dubte, doncs, celebrar l'eucaristia és l'adoració més plena i perfecta.

La Selva del Camp acull la 51ena Jornada Nacional del Moviment de Cristians de Pobles i Comarques de Catalunya (i II)

MARIBEL POU MONCLÚS

Teresa Vilà va testimoniar els diferents moments de la seva vida on, d'una manera o altra, s'ha sentit empesa a acompanyar, indicant que el mètode assenyala el camí, però no ho és tot; cal constància i procurar que la presència sigui com un agradable perfum.

La seva trajectòria en aquest servei va començar-la quan es va adonar de la necessitat de crear un grup de pregària i silenci i, en proposar-ho, li van suggerir que ja podia iniciar-lo ella mateixa. En acceptar i tirar-lo endavant, va constatar la solidaritat que generava. Més tard, va formar part d'un grup de ioga a partir del seu interès pel descentrament del propi jo. Va acabar portant-lo ella i la dedicació i la disponibilitat que suposava eren compensades per la percepció de la confiança que dipositaven en ella a l'hora d'exposar-li situacions personals difícils.

Finalment, va prendre la paraula

la Mons. Joan Planellas. Va assegurar que els cristians ens hem acompanyat sempre, perquè és essencial en la vida de l'Església, ja que és una família. I va remarcar que en els dos testimonis escoltats «se'n desprèn la força de l'acompanyament, que és la porta de la comunitat. Si et sents bé, si t'acullen bé, si respiretes estimació, l'entrada a la comunitat és suau i el goig és més gran. Saber acompanyar és un art. Deixar-se acompanyar és una vivència. I sentir-se acompanyat, una joia».

«Són accions exigents», ja que acompanyar demana dedicació i preparació, i deixar-se acompanyar «requereix estimació per l'altre i humilitat». El prelat va voler aclarir que, dins de l'acompanyament en els moviments i en l'organització eclesial, hi ha diversos graus (no nivells jeràrquics) d'acompanyament i es va referir concretament al «servei que en diem consiliari/ària, paraula que deriva de *consell*, és a dir, persona que aconsella i guia espiritualment el grup».

Mons. Planellas va posar en relleu especialment que no havia fet ús de la paraula «direcció o lideratge», perquè «del mestratge del Concili Vaticà II n'hem rebut el concepte de Poble de Déu, configurat pel Baptisme», de manera que el servei de consiliari no és més elevat, sinó diferent. «Algú que aconsella és algú que, des de la preparació pròpia, dels coneixements, del carisma i de la profunda experiència de fe, fa camí. Acompanya i es deixa acompanyar», va concloure.

—L'eucaristia. Després del dinar i d'una distesa sobretaula, a la capella del col·legi va tenir lloc l'eucaristia, que va cloure la jornada, presidida pel senyor arquebisbe i concelebrada per Mn. Carles Catasús, consiliari nacional, els consiliaris assistents i el rector de la Selva, Mn. Albert Fortuny, que també acompanya el grup de la localitat.

Un cop acabada i ja a l'hora del comiat, va ser traspassat al Penedès el relleu per organitzar la 52ena Jornada nacional, l'any 2024. El president Jaume Dantí va cloure la trobada amb aquestes paraules del papa Francesc referides als moviments: «Els moviments eclesials són un do, són la riquesa a l'Església! Això sou vosaltres! Els moviments renoven l'Església amb la seva capacitat de diàleg al servei de la missió evangelitzadora (...) al servei de les necessitats del món.»

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Postals des d'Andalusia

Decàleg per a un estiu feliç

Oficialment ha arribat l'estiu als calendaris i a les vacances en el camp laboral. Serà bo confeccionar des de l'andana de les nostres premses un «decàleg per a un estiu feliç». Deu suggeriments que ens facin viure el descans amb plenitud.

1. Desperta cada dia el teu cor i col·loca als teus llavis un «bon dia», l'anhel d'una jornada feliç, a les persones més properes!
2. Divideix el dia en tres parts: «El que he de fer», obligacions i deures professionals i familiars; «el que necessito fer» per mantenir en forma el meu esperit i el meu cos; «el que m'agradaria fer», aficions i projectes personals.
3. «Sigues feliç, a tota costa», amb la fórmula més fàcil de totes: «Procurant fer feliços els altres.»
4. «Tria cada dia una frase i un personatge.» La frase, com a lema de la teva vida; i el personatge, com a model a imitar.
5. Fes cada jornada «un gest bonic»: un somriure, un detall, un favor que t'han demanat.
6. Compra una flor que t'encanti, col·loca-te-la a taula, aspira'n l'aroma. I sense adonar-te'n, tu seràs com aquesta rosa que «predica amb la seva bellesa».
7. Contesta els missatges que t'arribin. El mòbil és un petit «púlpit» per «animar, aconsellar, guarir ferides...».
8. Fes «un regal a algú»: el seu valor no és en «l'objecte en si mateix», sinó en l'estimació amb què l'ofereixes.
9. Aixeca la mirada a les altures, a aquells «cels amb els quals somies i anheles».
10. Algú ens ha dit que «no tinguem por». I sempre és al teu costat!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Expressions en desús

Tots tenim la necessitat d'expressar amb paraules algunes actituds per manifestar el reconeixement i l'afecte envers una persona. Hi ha expressions que no hauríem d'oblidar o que potser caldria recuperar, com són: «Moltes gràcies, salutacions, si us plau, t'estimo, et felicito i perdó.»

És molt important donar gràcies perquè demostra que som conscients del que rebem i de qui ho rebem. Siguem agraïts i rebrem agraïment.

Bon dia. La salutació és un desig i un compromís de fer tot el possible perquè sigui un bon dia per a aquella persona. La salutació, si és sincera i va acompanyada d'un somriure, és essencial per a una convivència educada i pacífica, i aquesta és una manera d'estimar.

Si us plau. És un reconeixement de les nostres limitacions i que necessitem d'ajuda, però no és submissió. Sempre serà signe d'humilitat, mai d'humiliació.

T'estimo. Costa sovint dir-ho sincerament i amb el veritable sentit que té l'amor, que és donació, servei, compromís... Pensem en els més propers, que fan camí amb nosaltres.

Et felicito. Alegrar-se sincerament de qualsevol fet que afecta l'altre, s'agraeix i es valora.

Demandar perdó humanitza, mostra tendresa i mai feblesa. És la capacitat d'amor que hi ha dins nostre, lluny del ressentiment i duresa de cor. Perdonar és un acte de generositat que crea serenor en el cor del qui perdona i allibera i transmet pau en el de qui és perdonat.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Deixeu-me dir, si us plau

Us vull mostrar un camí exquisidament superior. No es tracta de *money* ni de sexe; tampoc de cobdícia d'aquest món, no! Us parlaré d'un jove que ha de ser, per desig ni de Déu, capdavanter i guia del jovent, de dones i homes d'aquest temps. Es tracta de Francesc Castelló, beat i lleidatà. I a títol premonitori us diré d'ell que pot ser molt aviat canonitzat (amb el beneplàcit de la Santa Seu, naturalment). Heroi i model a seguir dels errats. Invoqueu-lo, joves! Ell pot fer miracles, malgrat que la cita bíblica de Llàtzer i el ric Epuló (Lc 16,31) diu: «Si no escolten Moisès i els Profetes, tampoc no els convencerà cap mort que ressusciti.» Jove, si pregues amb la senzillesa i la humilitat d'un infant, Francesc Castelló escoltarà el teu clam.

JOSEP VIDAL I BORRÀS

Acció i contemplació

Hi ha al món dos tipus de persones, i també dues formes de ser i d'estar al món. Acció i contemplació. La primera vol intervenir activament en la realitat i s'adequa a allò que creu que ha de ser, mentre que l'altra persona és aquella que vol comprendre la realitat i acceptar-la tal com és. Cantar-la bé, amb les notes musicals, o bé amb la ploma o el pinzell. Antigament, l'home d'acció i l'home de contemplació podien donar-se conjuntament en el mateix individu. Jorge Manrique o Garcilaso de la Vega en són bons exemples.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Troballa excepcional d'un retaule

Original de l'església de Sant Esteve d'Olzinelles, s'ha localitzat a l'Arxiu Diocesà de Barcelona

Retaule de Santa Maria de l'església de Sant Esteve d'Olzinelles.

MAC
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

En comptades ocasions les troballes d'obres d'art són fruit de la casualitat. Un dels exemples més paradigmàtics el trobem amb la Dama d'Elx, peça mestra de l'art iber que va ser descoberta el 1897 per un jove agricultor mentre treballava en una finca a l'Alcúdia. I el destí ha volgut que quadres de pintors tan rellevants com Caravaggio, Matisse, Rembrandt o Velázquez hagin estat trobats a les golfes o soterranis d'alguna casa, comptant amb la «complicitat» desconixedora dels seus propietaris, els quals ignoraven el tresor que tenien entre mans.

L'atzar també ha jugat recentment un paper fonamental a l'hora de localitzar el retaule de Santa Maria de l'església de Sant Esteve d'Olzinelles —temple situat dins del terme municipal de Sant Celoni (Vallès Oriental)—, que es donava per desaparegut. Josep M. Abril López, llicenciat en Història de l'Art i tècnic de Cultura de l'Ajuntament de Sant Celoni, ens explica com va ser la inesperada troballa.

«Fa sis mesos vaig anar a l'Arxiu Diocesà de Barcelona perquè estava preparant un article per a la revista *L'Aulet* sobre els retaules perduts

Fragment de la predel·la del retaule.

de les parròquies de Montnegre, Fuirosos, Olzinelles i Vilardell, que es van agregar al municipi de Sant Celoni el 1927. Fent recerca, havia trobat diverses imatges anteriors al 1936 sobre aquests retaules, cremats o perduts —en principi— durant la Guerra Civil, i vaig pensar que estaria bé de divulgar-ne les imatges i cercar una mica d'informació a través dels llibres de visites de l'Arxiu.»

Abril López continua el seu relat: «La meua sorpresa va ser enorme quan, a la sala de recepció de l'Arxiu, vaig veure un retaule que, gràcies a les fotografies antigues, vaig identificar ràpidament com el retaule de Santa Maria, que hi havia en una capella lateral de l'església de Sant Esteve d'Olzinelles. A l'Arxiu em van explicar que el retaule formava part del fons del Museu Diocesà de Barcelona i que se'n desconeixia l'origen. Quan els vaig mostrar que era el retaule de Santa Maria d'Olzinelles, van quedar molt contents, i els responsables del Museu Diocesà, també.»

L'historiador celoní no va tenir cap mena de dubte en la seva identificació i és que «justament Francesc Blasi, entre els anys vint i trenta, a més de fer una fotografia general del retaule, n'havia fet una de l'escena del Naixement. No hi havia dubte possible: l'escena era la mateixa. Les fotografies de Francesc Blasi es conserven sortosament a l'Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya. Sense aquestes imatges no hauríem pogut identificar el retaule».

S'ignora encara quan i com el retaule va sortir de l'església de Sant Esteve d'Olzinelles i va anar a parar a l'antic Museu Diocesà de Barcelona. «Com es va salvar el retaule —assegura Abril López— és una incògnita. L'arribada al fons del Museu Diocesà no està documentada. Mn. Josep M. Martí i Bonet, que havia estat director del Museu Diocesà i de l'Arxiu, creu recordar que és possible que una persona sensible a l'art i potser vinculada al Centre Excursionista de Catalunya la salvés de la crema durant la Guerra Civil i, en els anys quaranta o cinquanta la donés al Museu, que aleshores

estava situat al Seminari Conciliar de Barcelona. De fet, del retaule original falten els pinacles que coronaven els tres carrers del moble i la talla de la Mare de Déu del Roser original que apareixen a les fotografies antigues.»

«Pels volts dels anys 1989-1990, Mn. Josep M. Martí el va fer penjar on és ara, a l'entrada de l'Arxiu, i va col·locar a la fornícula una imatge de la Mare de Déu del Roser que hi esqueia i que formava part del fons del Museu. És una imatge procedent, casualment, de Sant Celoni. Més endavant, l'any 2000, el retaule es va netejar i restaurar.»

Des del punt de vista artístic, «tot i que no és una obra de primer ordre, és un retaule interessant», assenyala l'historiador. I afegeix: «La consulta de les visites pastorals conservades a l'Arxiu ens ha permès datar-lo cap al 1551. Com molts retaules catalans de l'època, presenta una estructura encara gòtica, amb dossers calats i daurats, però la pintura ja es pot qualificar de renaixentista, amb fons arquitectònics i de paisatges.»

Segons Josep M. Abril López, «la troballa ha estat excepcional. Jo mateix encara no m'ho puc creure. És una gran sort poder observar i gaudir d'aquesta peça del nostre patrimoni, que donàvem per cremada a la guerra, però que se'n va poder salvar. Quan els ho vaig comunicar als de la revista *L'Aulet*, de seguida em van fer espai per poder donar a conèixer la troballa i em van animar a escriure l'article. D'altra banda, la troballa dona esperances —encara que siguin molt poques— que potser algun dia aparegui alguna altra obra que es donava per perduda».

Avui dia no es contempla la possibilitat que el retaule pugui tornar al seu emplaçament original. «El retaule està molt bé on està, allà el conserven bé i està ben restaurat. Ara, malauradament, a Olzinelles hi viu molt poca gent i l'església està sempre tancada. Només s'hi fa missa un cop l'any, a l'estiu, per la festa major. No tindria cap sentit tornar el retaule allà», opina el tècnic de Cultura de l'Ajuntament de Sant Celoni.

Sàvies reflexions d'un mestre

Presentat el nou llibre del Dr. Joan Guiteras, «La fe humanitza», del CPL

El Dr. Joan Guiteras, exultant en la presentació del llibre.

MAC

La presentació del nou llibre del Dr. Joan Guiteras, *La fe humanitza*, publicat pel Centre de Pastoral Litúrgica, va tenir lloc el dijous 8 de juny en un marc tan acollidor com el claustre de Sant Miquel del Seminari Conciliar de Barcelona, guarnit amb una preciosa catifa floral i amb un dels elements més tradicionals de la festivitat del Corpus barceloní, l'ou com balla.

Miquel Lirio, gerent del Centre de Pastoral Litúrgica, va voler retre homenatge al diaca Josep Urdeix, autor del pròleg del volum. «Va ser el darrer escrit de mossèn Josep, que ens va deixar el 26 d'agost del 2022», va comentar.

El rector del Seminari Conciliar de Barcelona, Mn. Salvador Bacardit, va recordar en la seva intervenció la gran amistat que sempre ha mantingut amb Mn. Joan Guiteras, a qui va definir com «un home de Déu, un home afable». Doctor en Teologia i canonge del Capítol de

la Catedral de Barcelona des de fa més de trenta anys, el Dr. Guiteras és autor de setanta llibres sobre temes teològics, catequètics i de formació cristiana.

«En uns temps en què la gent s'està deshumanitzant, amb una evident crisi de valors i decadència social, és important rebre un llibre amb un títol tan positiu com *La fe humanitza*. Les seves pàgines conviden a fer-nos nombroses preguntes sobre el moment actual, ens ajuden a tirar endavant i a mirar de manera esperançada el present i el futur», va afirmar Mn. Bacardit.

El nou treball del Dr. Guiteras, que s'estructura en cinc apartats, és un recull dels seus darrers articles publicats a *Catalunya Cristiana*. Són reflexions concises sobre la fe com a do gratuït de Déu i com a tresor. Els textos estan basats en «fets i paraules viscudes» i «tenint sempre present la figura de Jesús», segons va dir l'autor. I va afegir: «Tots som cridats a imitar el Salvador del món.»

El canonge estava exultant de trobar-se al Seminari, «on vaig ser ordenat i on, més tard, vaig ser formador de seminaristes». També va revelar que el Seminari va esdevenir «l'indret de la meua vida on he rigut més».

El Dr. Joan Guiteras va explicar que «un escriptor ha de ser transparent i evitar la petulància; l'escriptura ha de ser clara i senzilla, que en faci possible la comprensió». Així mateix, va assenyalar que «l'escriptura no és producte de la màgia, sinó de la perseverança». En la seva erudita dissertació sobre l'art d'escriure, va esmentar cites de literats com santa Teresa de Jesús o Camilo José Cela.

El Dr. Guiteras també va voler fer memòria de Mn. Josep Urdeix, «gran servidor de l'Església catalana i de l'Església universal».

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

S'ha posat en òrbita el «Minairó», el tercer nanosatèl·lit català

Flickr / Tom Lee

Aquest nanosatèl·lit ha estat construït a l'empresa SpaceX.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Com recordareu, perquè ja en vàrem parlar, ja teníem posats en òrbita per obra de la Generalitat de Catalunya dos nanosatèl·lits (*Menut* i *Enxaneta*) amb diversos encàrrecs observacionals. I ara us puc parlar d'aquest tercer que el 15 d'abril passat va col·locar-se a l'espai a les 8 hores i 49 minuts, també a càrrec de la Generalitat (en el marc d'Estratègia NewSpace de Catalunya), des de la base Vandenberg de Califòrnia (Estats Units), de l'empresa SpaceX.

Aquest tercer artefacte ha rebut el nom de *Minairó*, que és el que proposaren els 20.000 infants seguidors de *l'Infok*, programa informatiu infantil de TV3, com també va ser per votació que es posaren els noms dels dos anteriors. Potser ja ho sabeu: el nom *minairó* és el que designa un individu mitològic, molt petit i actiu, a la comarca del Pa-

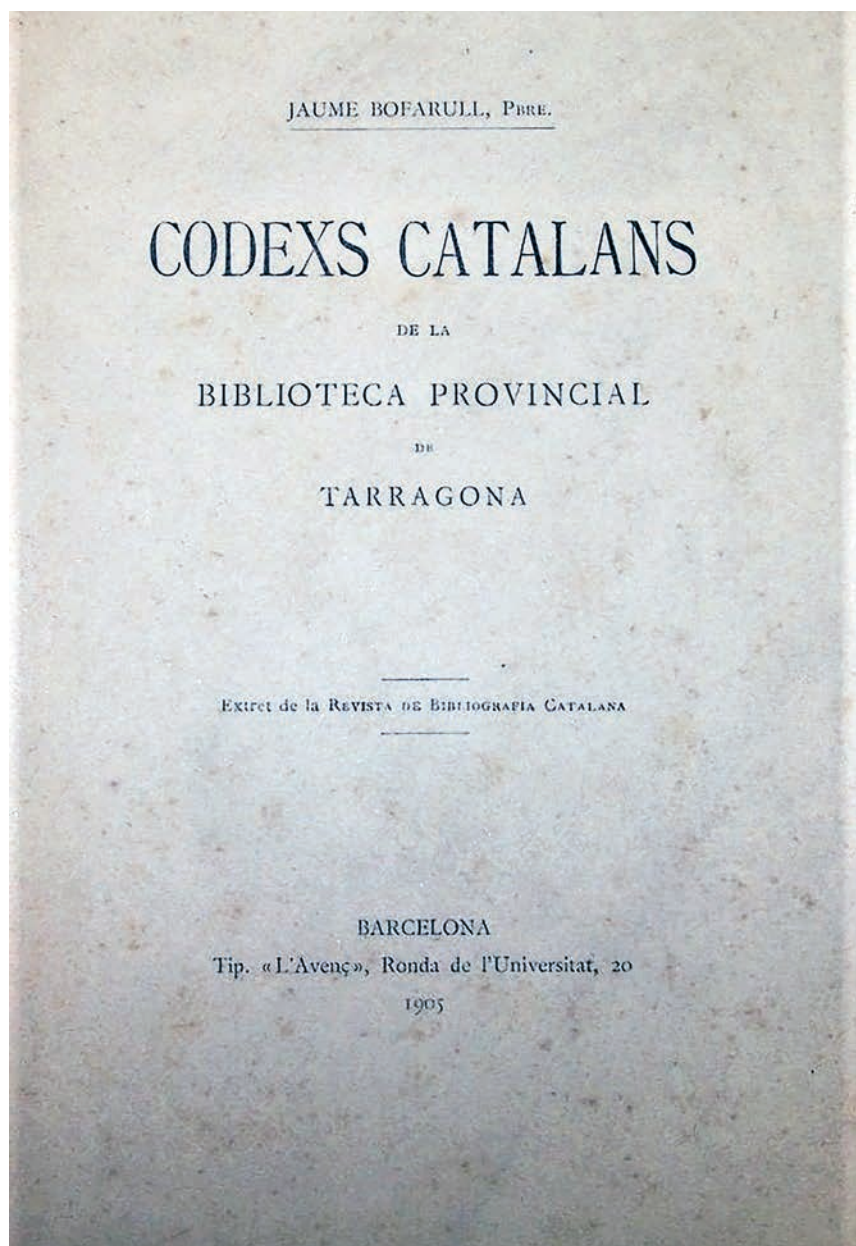
llars i en una bona part del Pirineu.

Ja tenim, doncs, el *Minairó*, el qual, des d'una alçada de 550 quilòmetres, ens està observant o, millor dit, observa tota la Terra, perquè a l'altura en què ho fa pot recórrer pràcticament tots els territoris. I ho aconsegueix corrent a vuit quilòmetres per segon. Per sobre Catalunya passa aproximadament cada cinc dies. És com un petit laboratori —petit, perquè no pesa en total més de deu quilograms— que, entre altres feines, serveix per monitoritzar cultius, gestionar els recursos hídrics i fer controls de transports i mercaderies. La seva acció es veu compensada davant del que ha costat la seva construcció.

No hi podem afegir res més. Desitgem que compleixi el que li toca fer, tal com s'ha proposat, i que la seva utilitat sigui ben efectiva.

GENT DE CASA

Jaume Bofarull Cendra

Portada dels «Còdexs Catalans de la Biblioteca Provincial de Tarragona».

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

Nascut a Valls l'any 1870 (alguna biografia afirma que el 1873), de família força humil, Jaume Bofarull Cendra va cursar estudis al Seminari de Tarragona. Bo i ordenat sacerdot, i ocupat de vicari en algunes parròquies rurals, va obtenir el 1902 un benifet a la catedral de Tarragona, d'on ja no es va moure fins a la seva mort.

De fet, va ser ordenat per l'arquebisbe Tomàs i Fornaguera; seria un gran col·laborador de monsenyor Antolín López Peláez, com també, a partir del 1918, del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer.

Considerat un historiador notable, era un lletraferit i un gran coneixedor dels clàssics grecs i llatins. Era un paleògraf acurat, especialitzat en català antic, que molt aviat va transcriure els *Furs de València*, publicats a la revista *Catalunya*.

Va dirigir, entre el 1902 i la seva mort, el Museu Diocesà de Tarragona, alhora que col·laborava en nombroses publicacions, com la ja esmentada *Catalunya* o *La Il·lustració Catalana*.

Mossèn Jaume Bofarull va publicar el 1903 els *Còdexs Catalans de la Biblioteca Provincial de Tarragona* i va treballar durant molts anys a *El cantoral major de Poblet*, que va publicar el 1931, el mateix any en què veia la llum una altra de les seves obres llargament treballada, *Diàlegs de sant Gregori*.

Les seves obres, a part del rigor i la precisió que les caracteritzava, també eren joies bibliogràfiques. Va treballar sempre amb els millors impressors i artistes gràfics de l'època. Cal esmentar els *Exemples de sant Benet*, en edició gòtica d'Oliva, de Vilanova i la Geltrú, o també amb Massó i Torrents i la Tipografia de l'Avenç.

Tenia una àmplia biblioteca al pis on residia, a Tarragona, al carrer de Fortuny, número 13. Col·laborava en nombroses societats històriques d'arreu, igualment va catalogar moltes peces de l'immens patrimoni arqueològic del Museu tarragoní.

En els darrers anys, treballava i ja estava en converses per editar amb tot luxe la *Crònica de Jaume I*, però, home de no gaire bona salut, semblava més un clergue monàstic de Poblet o de qualsevol altre monestir que no pas un eclesiàstic diocesà. Home auster, lliurat a l'estudi, era un treballador infatigable, tingut també per una persona de gran pietat.

Va morir a Tarragona el 3 de febrer del 1936. Detalls de la seva biografia poden trobar-se'n a diversos butlletins de societats científiques a les quals pertanyia. *El Correo Catalán*, de Barcelona, li va dedicar una nota necrològica extensa, signada per Jordi Miranda.

FRANCESC TORRALBA

Cuando todo se desmorona
Editorial Edelvives, 2023,
168 pàg.

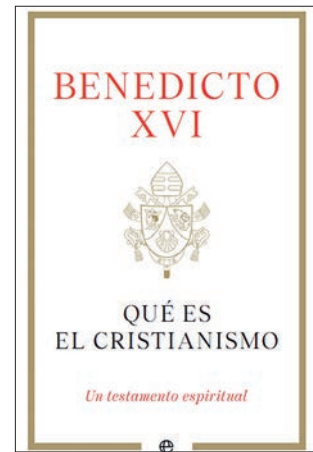
Francesc Torralba reconeix que Søren Kierkegaard és una potent font d'inspiració espiritual, però també de consolació filosòfica. Aquest assaig convida a la meditació en el sentit d'apropiació d'un text; una manera d'interioritzar-lo i que produeixi una transformació en qui medita.

ISABEL GÓMEZ-ACEBO

Perseguida por el amor. Dorothy Day
Ediciones Mensajero, 2023,
200 pàg.

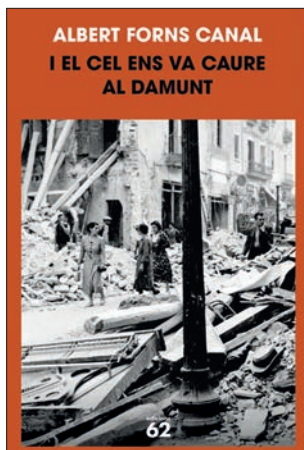
L'autobiografia novel·lada de Dorothy Day ens acosta a la figura d'aquesta dona radical i compromesa amb la societat del seu temps, i mostra la seva trajectòria espiritual i les circumstàncies que la van dur a seguir Jesucrist. Va fundar el Catholic Worker i va lluitar per la pau i els drets de negres i jueus.

BENEDICTO XVI

Qué es el cristianismo
La Esfera de los Libros, 2023,
264 pàg.

En els darrers anys del seu retir al monestir Mater Ecclesiae, el papa emèrit Benet XVI va escriure assaigs, cartes i discursos —en part inèdits—, aplegats ara en aquesta edició a càrrec del seu biògraf italià, Elio Guerriero, i del seu secretari personal, Georg Gänswein.

ALBERT FORNS CANAL

I el cel ens va caure al damunt
Edicions 62, 2023, 224 pàg.

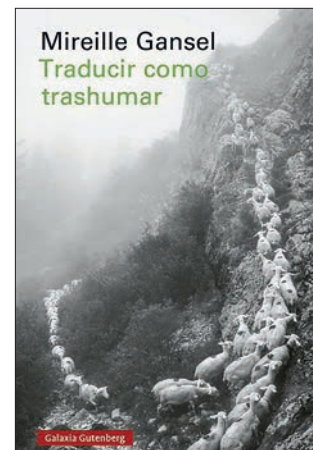
Dimarts, 31 de maig del 1938, cinc avions italians descarreguen seixanta bombes a Granollers. Moren 226 persones. Aquest llibre és la reconstrucció d'aquells seixanta segons fatídics a través dels seus protagonistes; els testimonis d'aquell dia que encara sobreviuen i que s'han pogut salvar de l'oblit.

KRIS UBACH

Pirineos. Más allá de las montañas
Ediciones Península, 2023, 360 pàg.

La fotoperiodista Kris Ubach ens convida a un viatge per descobrir la magnitud dels Pirineus: grans cims i valls, rius cabalosos i llogarrets encisadors. Un recorregut fascinant i transversal des d'Irun fins al Cap de Creus, en què també coneixerem personatges amb històries captivadores.

MIREILLE GANSEL

Traducir como trashumar
Galaxia Gutenberg, 2023, 168 pàg.

Mireille Gansel es va criar a la França de postguerra, filla de jueus refugiats. El seu ofici de traductora no es pot deslligar d'aquests orígens, ni tampoc d'un profund compromís social i polític, sobretot envers les minories. Aquestes pàgines són un homenatge a la traducció com a pont entre cultures.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andrusotorra@gmail.com

La vida és una tómbola

Ja hova deixar escrit musicalment el compositor Augusto Algueró dient allò de «tom, tom, tómbola!». La vida és una tómbola de llum i de color. La vida que explica el dramaturg Marc Artigau Queralt (Barcelona, 1984) és també una tómbola de llum i de color, però també una tómbola de fosca i de grisor. *L'illa deserta* és una constatació del joc de daus que s'enllacen o que es tomben segons l'atzar.

Tothom seria el que és si no fos que...? Tothom s'hauria enamorat de ves a saber qui si no fos que...? Què és la felicitat...? I la por...? Quantes vegades s'ha tingut por de debò...? Esculls la pau al món o tenir molts amics...?

Preguntes com aquestes són les que es fan els protagonistes d'aquesta brillant nova proposta de Marc Artigau que, en clau de comèdia, al marge de mantenir el somriure per-

manent, aconseguen fer pessigolles i tocar la fibra sensible perquè explora amb duresa i tendresa a la vegada tota una vida, que és la vida dels dos protagonistes, però que també podria ser la vida de cadascun dels espectadors.

Els dos intèrprets, Miki Esparbé i Maria Rodríguez —amb la trajectòria que porten a la motxilla, tant de teatre com de cinema— interpel·len l'auditori de tu a tu en una mena de minipròleg que es recupera també en un miniepilleg i que em guardaré prou de desvelar.

La trama agafa un esprint ple de revolts que van endavant i endarrere, que es posa en la pell d'un personatge i d'un altre, que va de la infància a l'adolescència, a la joventut, la maduresa i la vellesa i que torna enrere, que transita pels rails paral·lels del que és i del que no és i del que hauria pogut ser si no fos que...

Marc Artigau ha fet una comèdia de plena autoria catalana i de referència urbana barcelonina. Hi ressonen el Born, la plaça d'Artós de Sarrià-Sant Gervasi, el Passeig de Gràcia, la plaça d'Osca del barri de Sants, el pintor Joan Miró...

L'illa deserta és una comèdia amb una trama que té un caràcter indubtablement universal —i quan dic universal vull dir totalment exportable—, per a totes les cultures, per a totes les classes socials, perquè parla de la senzilla i inevitable circumstància que persegueix els humans: néixer, viure i morir.

AMB BON HUMOR

«**L'ILLA DESERTA**», de Marc Artigau i Queralt
 INTERPRETS: Miki Esparbé i Maria Rodríguez
 DIRECCIÓ: Marc Artigau i Queralt
 Cia. La Brutal, La Villarroel, Barcelona
 Fins al 2 de juliol

CRÍTICA LITERÀRIA

Des de la ciència i des del cor

DOLORS PARELLADA SERRA

Directora del Secretariat de Pastoral Familiar

Montserrat Cantó i Martorell
De bat a bat
Vivències i reflexions d'una mare i mestra

**MONTSERRAT CANTÓ
I MARTORELL**

De bat a bat. Vivències i reflexions d'una mare i mestra
Editorial Sílvia Gallego Yoga,
2022, 156 pàg.

Es va presentar, a la sala d'actes de l'escola Baixeras, el llibre *De bat a bat*, de la mestra i pedagoga Montserrat Cantó i Martorell. Va ser un acte coral entranyable en què van participar mestres, pedagogues, una mare, antics alumnes i companyes de la Montserrat. Estava clar que era molt més que un llibre sobre educació. Era un llibre de vivències i de reflexions d'una mestra lliurada a la seva vocació, viscuda des de l'estimació.

El llibre és el fruit d'una promesa feta a la seva filla Laura, qui poques setmanes abans de morir li va demanar que posés per escrit els seus records i pensaments com a mestra. Catorze mesos després de la mort de la Laura, el llibre va ser presentat. La vivència dolorosa de l'absència lluminosa de la Laura hi és present i, com la finestra oberta de bat a bat que il·lustra la portada, la Montserrat ha obert la seva ànima deixant que surtin sense por els sentiments que hi conviuen: els records professionals i el dolor de mare.

El resultat ha estat un llibre fet des de la ciència i des del cor. A partir de les explicacions de casos concrets — alguns d'ells, entranyables i molt divertits i d'altres, realment difícils—, la Montserrat ha anat reflexionant sobre la realitat educativa i la necessitat de posar al centre la relació entre mestre i alumne. I posa de manifest que la feina de mestre necessita «una gran caixa d'eines al costat. Eines didàctiques, de recursos, d'imaginació i voluntat, de temps i d'empatia, de respecte i d'estimació, de valentia i de risc, de compassió i d'humor... i un llarg etcètera». La Montserrat ens mostra totes aquestes eines en el seu dia a dia com a mare i com a mestra.

Com a mare i mestra també, crec que el testimoni de la Montserrat és portador de llum per als educadors en sentit ampli, és a dir, mestres, pares, avis i tiets, catequistes, monitors del lleure... que volen caminar per la vida amb els «ulls ben oberts i l'esperit receptiu». Gràcies, Montserrat.

UN NOU LLINDAR

No tingueu por!

És el crit del Ressuscitat que envaeix amb força tot l'Evangeli. «No tingueu por!», ho diu no una, sinó tres vegades, amb insistència. És una crida sense interrupcions. Aquest crit hauria de ser suficient per no fer-nos els sords i per entendre quina bona notícia cal donar als homes i dones amb qui vivim i quins gestos significatius han de ser per a ells un signe de confiança i proximitat. Però, de quina por es tracta? Hi ha pors que ens impedeixen actuar amb llibertat, parlar amb sinceritat, relacionar-nos amb espontaneïtat.

Quantes vegades no hem aconseguit desfer-nos de certs esclavatges com ara la desconfiança, els prejudicis, l'enveja, la baixa autoestima i determinades actituds egoistes que ens separen de Déu i dels altres. També pot ser necessari pensar en les pors que provenen de fora, aquelles que hem de vèncer amb la fortalesa que Déu ens regala i amb la certesa del valor que dona a la nostra vida. Una cosa ha de ser certa segons la lògica de l'Evangeli: la por, ni patir-la ni provocar-la, sempre vèncer-la. La confiança pot tornar a néixer i la nostra actitud pot convertir la nostra persona en un do per als altres i deixar de ser una pedra d'ensopec. Per això, cal l'amor. No hi ha cap altra opció. «L'amor no coneix la por. Si l'amor és prou gran, treu fora la por» (1 Joan 4,18). Llavors, de l'amor en neix la solidaritat en el bé. Quan la por ens acompanya, Jesús surt al pas i la seva acció en nosaltres és eficaç si en el nostre encontre amb Ell ens adherim confiadament a la seva persona. Cantem amb goig que «el Senyor és la meua força, el Senyor el meu cant. Ell m'ha estat la salvació; en Ell confio, ja no tinc por; en Ell confio, ja no tinc por».

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Altres bisbats

UNIVERSITAT DE LA MÍSTICA

De **dilluns 31 de juliol al dissabte 4 d'agost**, a Àvila, recés *Determinada determinación. Segunda morada de santa Teresa* amb M. Victoria Hernández. Informació: tel. 920 352 240.

Barcelona

MONESTIR DE PEDRALBES

El **diumenge 25 de juny**, a les 11.30, visita guiada *El monestir de Pedralbes a l'edat mitjana*. Reserves: tel. 932 563 427.

JMJ

El **diumenge 25 de juny**, a les 12.00, el cardenal Joan Josep Omella presideix la missa d'enviament per als pelegrins que participen aquest estiu a la Jornada Mundial de la Joventut de Lisboa a l'església de Sant Rafael (c/ Marie Curie, 23 - Barcelona). També es beneirà i es col·locarà la primera pedra de la restauració de la capella del Mental.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dijous 29 de juny**, a les 19.00, solemnitat de Sant Pere i Sant Pau: vespres, eucaristia, coca i completes (c/ Anglí, 55 - Barcelona).

SAGRADA FAMÍLIA

El **divendres 30 de juny**, a les 21.00, Carlos Mena dirigeix la Bachcelona Akademie a la cripta de la Sagrada Família de Barcelona. Reserves: <https://fundaciobachcelona.koobin.com/akademie-amb-carlos-mena>.

SANTS MÀRTIRS DE VILASSAR

El **dimarts 27 de juny**, a les 19.30, conferència de Mn. Iñaki Marro sobre *El martiri des de la Bíblia* al Museu Arxiu de Vilassar de Dalt.

«GUANYA'T EL CEL»

El **dimecres 28 de juny**, a les 21.00, 27è *Guanya't el cel del Pare Manel* al Teatre Victòria de Barcelona amb Queco Novell & Pep Plaza, Judit Neddermann i Quimi Portet, entre d'altres, amb la col·laboració especial de Manolo García.

SAVIESA

El **divendres 30 de juny**, a les 20.45, escola de pregària *Orar con los libros de la Sabiduría* a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona).

PUNTBEN

El **cap de setmana del 30 de juny al 2 de juliol**, a la Universitat La Salle (c/ Lluçanès, 41 - Barcelona), té lloc el PuntBCN 2023 per a la cultura de l'encontre i el diàleg *Advertid, hermano Sancho, que esta aventura no es de insulas sino de encrucijadas*.

ESPAI D'INTERIORITAT FRANCESC PALAU

Del **diumenge 9 de juliol al dissabte 15**, exercicis espirituals en silenci contemplatiu guiats per Beatrice D'Cunha, c.m. Inscripcions: www.espaifpalau.com.

Girona

SANT JOSEPMARIA ESCRIVÀ

El **dilluns 26 de juny**, a les 19.30, missa amb motiu de la festa de Sant Josepmaria a la basílica de Sant Feliu de Girona.

RECÉS

El **cap de setmana 8 i 9 de juliol**, a la Casa Santa Elena de Solius, recés de *mindfulness Viure la vida amb pau i plenitud* facilitat per Cristina Cama i Anna M. Rifà. Més informació: master@mastermind-ub.org.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 7 al 9 de juliol**, trobada Natura & Espiritualitat *Estiu. Collir els fruits: maduresa i plenitud* (tel. 973 291 699).

Tarragona

ESGLÉSIA PRIORAL DE SANT PERE DE REUS

El **dimecres 28 de juny**, a les 21.15, ofici solemne de completes i obertura de l'arca on es venera el bust reliquiari de sant Pere; el **dijous 29**,

a les 18.00, missa solemne presidida per l'arquebisbe Joan Planellas i processó pels carrers del centre.

ADORACIÓ NOCTURNA

El **dissabte 1 de juliol**, a les 19.30, vetlla de les Espigues a la parròquia de Sant Francesc d'Assís de Tarragona.

CATEDRAL

El **dissabte 1 de juliol**, a les 21.00, nit de música al claustre de la catedral amb el Cor Jove de la Schola Cantorum dels Amics de la Catedral.

ORDENACIONS

El **diumenge 2 de juliol**, a les 18.00, l'arquebisbe Joan Planellas ordena diaques Juan José Cuartielles i Josep Padilla a la catedral.

Vic

TERRITORI OLIBA

El **dijous 29 de juny**, a les 19.00, conferència *De faules i bestiaris* a càrrec de Carme Rubio al Museu Episcopal de Vic.

COVA DE MANRESA

Del **dimarts 11 de juliol al dijous 20**, exercicis espirituals amb Maite Valls, r.j.m., Miguel Matute i Alvar Sánchez, s.j. Inscripcions: mwalls12@hotmail.com.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè la comunitat internacional es comprometi concretament en l'abolició de la tortura

IGNASI MIRANDA I CARME MUNTÉ

El diaca Aureli Ortín va fer divendres 9 de juny la defensa de la seva tesi doctoral: *Aproximació al pensament filosòfic de Joseph Ratzinger* a la seu de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Aureli Ortín, casat des del 1969 amb Montserrat Martínez, va ser ordenat diaca el 18 d'octubre del 1981. És llicenciat en Filosofia i en Teologia, i va ser professor de Secundària a l'escola Santa Anna de Barcelona.

Durant 23 anys, va ser vice-secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense i també, fins al 2016, director del Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya. A més, va participar en el Concili Provincial Tarraconense el 1995. Quan falten pocs mesos perquè a l'agost faci 80 anys, continua ben actiu. Està adscrit a dues parròquies de Barcelona, Santa Maria de Sants i Sant Medir, alhora que col·labora a la Secretaria Particular del cardenal Joan Josep Omella.

Joseph Ratzinger, el papa Benet XVI entre els anys 2005 i 2013, sempre ha estat molt conegut com a gran teòleg del nostre temps. Vostè, però, basa la seva tesi en el seu pensament filosòfic. Què destaca en aquest camp?

El mateix Ratzinger el que fa és buscar de fonamentar també des de la filosofia la seva aportació teològica. En aquest sentit, encara que tracta la filosofia de manera derivada, des dels inicis de la seva feina com a professor va tractar també el tema de la relació entre fe i raó. Hi ha una lliçó que va fer l'any 1959 sobre *El Déu de la fe i el Déu dels filòsofs*. Després, quan deu anys més tard, fa aquelles conferències que esdevindran el llibre *Introducció al cristianisme*, treballa filosòficament també la qüestió de Déu, com a fonament del que després es viurà des de la fe cristiana.

Quina relació hi ha entre la fe i la raó en el pensament del papa Benet XVI?

Hi ha una frase molt bonica de Ratzinger que diu que «la fe cristiana no ens dispensa de pensar». Per

Aureli Ortín presenta la seva tesi doctoral sobre el pensament filosòfic de Ratzinger

«La fe se'ns dona, i l'hem d'aprofundir des de la raó»

tant, simultàniament es pot fer una feina d'aprofundiment racional sobre la fe, que és la teologia, i alhora buscar els fonaments que hi ha en aquesta teologia. El que Ratzinger vol dir és que la fe cristiana és una fe raonable, no racional en el sentit que hi puguem arribar per la raó, sinó en el sentit que allò que proposa és raonable. Ell se sent agafat plenament per la veritat que li ve de la fe. Des d'aquesta experiència, mira també com des de la filosofia es treballa per arribar a la veritat. És aquesta feina conjunta la que mira d'anar treballant en la seva obra.

Quins són els referents filosòfics de Ratzinger?

El que estima sobretot és el pensament de sant Agustí i sant Bonaventura. Reconeix la gran aportació de sant Tomàs d'Aquino, però veu més viu sant Agustí. Té una immensa cultura i en les diverses obres van sorgint aportacions de tipus filosòfic i d'autors filosòfics.

La teologia de Joseph Ratzinger parteix de Déu com a centre i de la veritat de Crist com a horitzó de

recerca. Què aporta el pensament filosòfic del gran teòleg en aquesta línia?

Veure que allò amb què arribem mitjançant la raó no contradiu sinó que aferma encara més el que podem viure de la fe, que és una gràcia rebuda. A la fe, hi arribem perquè se'ns dona, i l'acceptem, i aleshores l'hem d'aprofundir també des de la raó. Poc abans de morir, va dir: «Jo no espero un final sinó un encontre.» En la vida de Ratzinger es realitza allò que va treballar des del punt de vista del pensament.

Ratzinger era un gran professor.

La de professor era la seva vocació. Un cop nomenat cardenal arquebisbe de Munic el 1977, al cap de quatre anys Joan Pau II el va nomenar prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, càrrec que va ocupar durant molts anys. En dues ocasions, el 1991 i el 1996, va presentar la dimissió al papa Joan Pau II dient-li que la seva vocació era tornar a Alemanya i continuar estudiant Teologia i Filosofia, però Joan Pau II li va demanar que seguís.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca